Redacció i Administració:
[illegible], 24. — Telèfon 1480-A
Tallers d'impremta:
[illegible], núm. 11 i 13.—Telèfon 1010-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
EDICIO DIARIA
Barcelona . . . 2 Pts. mes
Península ibèrica . 7'50 » trimestre
Amèrica llatina . . 8'50 » »
Altres països . . . 20 » »

LA PUBLICITAT

ANY XLVI.—NUM. 15,811.—PREU: 10 CENTIMS.

BARCELONA, DIVENDRES, 21 DE NOVEMBRE DE 1924.

Els majors temps de decadència de la literatura catalana es corresponen, naturalment, amb els períodes de major puixança i esplendorositat de l'idioma castellà.

(De Joaquim Montaner a "El Sol".)

[redacted]

PAUL VALERY

París, novembre.

La *Nouvelle Revue Française* ens anuncia un llibre de poemes de Paul Valery. No es tracta, tanmateix, d'una nova obra d'aquest cèlebre poeta francès. Es solament l'anunci d'una antologia dels seus poemes, o, potser més just, d'una simple reedició dels seus llibres; cosa que no deixa, però, d'ésser un fet remarcable. I, oi més, dintre les lletres franceses, un esdeveniment d'importància.

Podríem aprofitar aquesta bella ocasió per escriure a propòsit del Valery poeta, però no ho farem. Demés, no podríem, encara. Donada la inaccessibilitat material, gairebé, de les seves obres (exhaurides i fora de comerç), ens havem trobat, necessàriament, com la majoria de les persones, subjectes a una llei força enutjosa. La d'haver de conèixer l'obra d'aquest subtilíssim poeta fragmentàriament només, i d'una manera ocasional. Enllà d'unes accidentades i parcials lectures en alguna biblioteca; en acabat d'alguns poemes que havem tingut ocasió de copiar-nos, i alguns altres d'escaducers que n'havem recollit de revistes, antologies o llibres de crítica, no posseïm res més de l'obra poètica de Paul Valery. Per aquest camí n'hem adquirit, diríem (i això no ho desama l'obra de Paul Valery), una coneixença més concèntrica que extensiva. Més que l'anar a establir un catàleg de les idees del poeta, ens ha estat factible l'endinsar-nos, ara i adés, en algun determinat pensament dels seus. Seduïts sovint per alguna de les seves figures poètiques, ens hi havem submergit abellidorament com el qui penetra, amb l'ànima nua, dintre una tolla de lluminoses belleses. En altre cas, com aquell que ple de gosadia es despenja, amb l'esperit alat, en un abís de blavors temptadores.

Això, naturalment, no podia durnos d'una manera directa a les fonts de la poesia de Valery, car fins a cert punt, encara que amb materials del poeta francès, aquestes incursions han vingut a ésser només una certa recreació personal de poesia. Semblantment no podia tampoc dur-nos a una coneixença total del poeta. I és per aquest motiu que no voldrem tornar-nos, avui per avui, en aquestes condicions, uns comentadors públics de Paul Valery. Dintre un esdevenidor proper, quan Paul Valery ja no representarà més per a nosaltres un poeta (en quant a extensitat) inèdit, teniu per ben segur que no podrem abstenir-nos gens ni mica de comentar, no sigui més que modestament i d'una manera ajustada a les nostres forces, l'obra interessantíssima d'aquest enginyer de la poesia que, ultra l'assoliment de màximes perfeccions internes, ha resolt els atrevits problemes de tècnica que plantejà Mallarmé. Ara per ara, ens toca d'esperar solament que la N. R. F., amb l'anunciada publicació, ens doni motiu de gustar, amplament i a desdir, l'obra d'aquest admirable poeta a propòsit del qual un dels millors crítics de França, l'Albert Thibaudet, en un llibre formidable, ha dit, per insinuar l'abast de la poesia de Paul Valery, que aquesta tenia moció, no en la mecànica del real, sinó en la mecànica del possible.

Avui ens ocuparem, doncs, d'un altre Valery. Ens hi convida el llibre "Variété", que acaba de publicar.

Editat també per la N. R. F., "Variété" és un llibre d'assaigs. Set són les proses que composen aquest llibre valuós que, fet i fet, compila gairebé tota l'art poètica de Paul Valery. El llibre comença amb una prosa titulada "La crise de l'esprit", la qual va seguida d'una "Note" que s'ha subtitulat "El pensament europeu". A continuació, segueixen: "Au sujet d'Adonis", "Avant-Propos", etc.

De tot el llibre, a nosaltres actualment ens interessen només "La crisi de l'esperit" i la "Nota" subsegüent.

Remarqui's que aquests trossos tenen un caràcter completament distint de tot el demés que composa el llibre. Si això darrer pot anomenar-se "consideracions sobre estètica" o, com suara dèiem, "l'art poètica de Paul Valery", les dues proses al·ludides s'han de nomenar, forçosament, raonaments sobre civilització europea. I és d'aquest Valery precisament que ara anem a parlar — del Valery europeu; del Valery mediterrani; del Valery occità, gairebé.

Si Paul Valery, adés que fou hoste illustre de la nostra capitalitat, no hagués dit cordialment: "no sé què veig en vosaltres, catalans, que em recorda tant de mi mateix!", ara, en llegir "El pensament europeu" li ho diríem nosaltres a ell.

I és que aquest magnífic assaig de Paul Valery (en concret una emocionant apologia de la nostra Mediterrània) ens ha trasbalsat amb convulsió. Ha estat com aquella conquilla misteriosament renouera que, collida a les nostres lluminoses platges, ens parla, amb sonoritat i de falsó encisadora, de les nostres gran diades ancestrals. Amb quin orgull no pensàrem en els Roger de Flor i Pere el Gran, quan Paul Valery deia que els precursors de l'esperit europeu foren aquells pobles circumscrits a les viles de la mar illustre, els quals, alternativament i a la vegada, canviaven colps i mercaderies, idees i creences, llenguatges i costums!...

La idea del futur, després, impossadora i exigent, venia a interrompre el nostre nostàlgic espasme. I espoliant de l'entorn tot ço que en un somni retrospectiu podia haver-hi de sentimental o de feble, s'acuitava a esperonar els nostres ideals. Es aleshores que, bo i fiant en els alts destins del nostre poble, ens ha dolgut en l'ànima que Paul Valery, tot i essent, com dèiem, essencialment mediterrani i gairebé occità, no hagi estat ben bé del tot català com nosaltres. En aquest cas, el doble assaig que Paul Valery ha escrit al volt del pensament europeu, en lloc de limitar-se a ésser en el seu primer aspecte un plany pessimista, i en el segon un gloriós però inútil somni retrospectiu, hauria conclòs amb un colofó sobre un futur d'esperança.

Car tot català una mica preocupat en els destins de casa nostra està convençut que és solament la tornada a la Mediterrània allò que pot salvar aquest esperit que, segons Valery, ha quedat destruït o en fonda crisi, amb allò que ha destruït la guerra.

La fallida de la civilització ultra-atlàntica com a darrera de les civilitzacions occidentals ve a corroborar-ho. No havent donat Amèrica la civilització homogènia que se n'esperava; no havent resultat (aquest Nou Món, "fill del pensament europeu") l'hereu que consolidés la pròpia mare, el comès resta disponible. Cal que un altre nou poble vigoritzi, apropiant-se-la, la correntia perdurable de la nostra civilització. No es requereix, però, un poble *ready-made* massa nou com Amèrica! Es vol per al pa novell la fina agroreta del llevat. En els destins del nostre poble hom la hi copsa. Si no es vol dir que estem destinats a dues naixences collectives, havem de dir que la nostra terra, com la princesa del conte, a l'endemà d'un somni secular es redreçarà activa i gràcil. Oi més, en l'agilitat d'allavors, prendrà altra volta el seu ritme habitual, sense que els anys malaltissos que han malmenat darrerament el món hagin passat per damunt d'ella d'altra manera que no sigui a semblança d'un pesombre.

Anticipació fantàstica?... No ens pertoca ni fóra del nostre abast l'establir una esquema de possibilitats i valors bàsiques. Provocades les nostres ardències per la conquilla màgica de l'assaig de Paul Valery, havem volgut només apuntar en aquestes columnes les desviacions irreprimibles de la nostra ment idealista. I per assegurar-nos que no es tracta pas de quimeres hiperbòliques ens rememorarem i allegarem davant dels lectors només dues coses. Primera, la realitzable i transcendental unió dels occitants. I segona, la trajectòria tantes vegades evocada de "Grècia, Roma, Catalunya...", que per tradició, per dret propi, per legítima herència i per omnímoda voluntat ens pertoca.

J. Carner-Ribalta

ELS PARTITS ALEMANYS A LA VIGILIA DE LES ELECCIONS

Una de les sorpreses del 4 de maig passat, fou l'èxit de les forces comunistes i del Partit nacional social, això és, de l'extrema esquerra i de l'extrema dreta. D'on sorgiren els 72 comunistes? L'afirmació del comunisme alemany era una resultant del caos econòmic i social a través del qual Alemanya vivia.

Alemanya confina amb Rússia i arribà un moment que hi va haver qui cregué que l'onada bolxevista iniciada a Moscou s'estendria majestuosament segura, irrefrenable. La valuta de l'Alemanya burgesa havia caigut als límits de l'inconcebible, mentre el ruble de la República sovietista tornava a tenir un valor, una capacitat d'adquisició. D'altra part, a la Ruhr hi havien entrat els francesos amb canons, ametralladores i baionetes. Fou aleshores que el Govern alemany llançà el famós "No treballeu!". Era la resistència passiva, l'atur complet, volgut, suplicat, subvencionat per l'autoritat política. D'altra part, a Westfàlia havia estat tradició, fins aleshores sempre respectada, que no hi residissin tropes de guarnició. Tot d'una hi arribà l'exèrcit francès, baioneta calada. Aleshores els agitadors polítics cregueren arribada l'hora de la revolució. Els caps més assenyalats del moviment separatista destillaven verí contra la pàtria alemanya. Moscou, pel seu compte, atiava el foc. Els comunistes francesos enviaven emissaris als companys alemanys a la Ruhr. Les classes obreres repetien seguidament: "Farem la revolució social". Així fou com al nou Reichstag, els diputats comunistes, d'onze que eren primer, arribaren a seixanta dos. Però com tothom sap, la revolució no ha vingut. Alemanya, segurament, encara que lentament, amb la creació del Renten-Mark, començà a guarir de la paràlisi.

L'Estat no sucumbí, sinó que començà a renàixer. No fou l'onada bolxevista, sinó la meditada, solemne paraula dels experts que feren marxar de les casernes de Dortmund els soldats francesos. Els falsos profetes foren desemmascarats. Cap dels seixanta dos diputats comunistes elegits no ha demostrat tenir condicions de cabdill. El cap del grup parlamentari és una dona: Ruth Kischer. També aquesta és fora d'Alemanya; es diu si es troba a Anglaterra. També es diu que fou ella qui portà a Londres la famosa lletra de Zinowiev, que féu caure Macdonald.

En la mateixa desorientació es troba el partit nacional socialista. En el Parlament de 1920 eren tres; les passades eleccions arribaren a ésser trenta dos. Quin és el seu programa? Ha estat sempre difícil als caps d'aquests partits formular-ne un de clar. Es un partit que, com el comunisme, es nodrí del caos alemany.

Els nacionals socials tenien el propòsit de fer caure Ebert per posar un Kaiser sobre el tron; tenien també el propòsit de fer a trossos el Tractat de Versalles. Però com que per a això els faltaven armes, volien dur-ho tot a sang i a foc amb el seu pobre lema: "Vingui el que vulgui. Alguna cosa en sortirà". D'aquí les estranyes simpaties, les aliances momentànies, les enteses tàcites entre aquests dos partits extrems i oposats. En el Parlament, el general Ludendorff votava Ruth Kischer. Sembla mentida, però s'esdevingué així. . .

El Govern republicà ha vençut netament la crisi. Ha tornat l'ordre al país, ha fet reviure el poble en una fe, i ha sabut adaptar-se a l'acord de Londres. El país treballa i cerca la seva hegemonia futura en la victòria de la competència industrial. Avui li manca al partit nacional socialista aquell estat passional, heroic, que li donà 33 diputats al Parlament. La base del moviment era Baviera. Però Baviera, Renània, Baden, prefereixen actualment molt més la segura situació instaurada per l'aprovació del report Dawes. El camp del partit nacional socialista és en plena dissensió. Només els resta un diari. Contra les associacions militars i monàrquiques, la joventut s'ha aplegat sota la bandera de la nova institució republicana: són els Reichsbanner.

El president de la República i el canceller Marx han dissolt el Reichstag per alliberar-se d'aquestes dues oposicions extremes de dreta i d'esquerra, que sumant les forces disponien de 94 vots.

Confrontant la situació política de maig i la d'aquesta tardor, mil pronòstics faran creure, segons R. Collino, que dóna aquesta informació, que el Govern alemany triomfarà en les eleccions del 7 de desembre vinent.

DE LA POLITICA MEDIEVAL CATALANA

Houmt-Souk (Illa de Djerba).

Navegant, amb la Crònica d'En Muntaner com a Baedeker, per les mars que foren del nostre antic imperi, arriba fins a mi, amb molt gran retard, la crítica de Carles Pi Sunyer i Ferran Soldevila debatent les directrius de la política medieval catalana. El tema és massa atractiu, i burxa prou endins, arribant al moll de l'os de la nostra ruïna, perquè hom sàpiga estar-se d'intervenir en la conversa.

Engrandiment nacional o domini imperial: era ben bé un dilema que es plantegés al nostre poble i haguessin de resoldre els nostres comtes? No ho crec. Per les raons geogràfiques i cronològiques addüïdes pels meus amics, el territori nacional no podia ésser més gran del que fou. I encara per una raó demogràfica: els habitants de la Catalunya Vella, *per molt densa que volguem* suposar-ne la població, amb prou feines si podien abastar al repoblament dels territoris, molt més fecundes i tres vegades més extensos, que en l'espai d'un segle els eren oferts a la Catalunya Nova; a Mallorca i a València. A València, per cert, ja s'hi començà una colonització mestissa, i aquest era un greu perill per a l'esperit nacional. Jo crec que el dilema no es plantejarà pas: Catalunya ja no tenia masses humanes a distreure, ço que tenia eren productes a exportar i comerç a exercir. El domini imperial era solució que s'imposava per força, sense tria.

Aquesta expansió fou ben dirigida? Fou ben estructurada?

Es clar que si l'expansió imperial sobre tot per recolzar-hi el nostre comerç, essent el comerç medieval essencialment marítim, l'imperialisme català havia d'ésser mediterrani. Qui ho negaria? També, però, qui negaria que el nostre domini de la mar hauria estat molt més segur i menys costós seguint la política dels Berenguers, culminada en el moment que Anfós I dominava de Tortosa a Niça, que no pas amb el malaurat abandonisme de Jaume I? Precisament la inacabable guerra marítima del XIII i del XIV els Anjous la mantenen contra els catalans servint-se, no pas de la gent del reialme de Nàpols — molt fluixos com a homes de mar —, sinó dels nostres germans, bons marins i bons guerrers, de llur comtat de Provença. Rei de Sicília, rei de Nàpols... Noms, res més que noms! "Ací és l'ergull de Catalunya e de Proença la honor", diu lapidàriament Guillem Cocnut en començar la batalla de Malta, on deixarà a mans de Roger de Llúria la vida i les galeres.

Malgrat tot, l'enemic és vençut, vençut cada dia, i darrera dels nostres estols i de les nostres companyies d'almogàvers, que planten la senyera per les terres de Llevant i la defensen bravament contra tothom, el nostre comerç prospera i el nostre Consolat de Mar és el dret comú de la Mediterrània. I tanmateix... Tanmateix aquest imperi no és un imperi.

No ho és perquè li manca una estructura política. No hi ha un vincle permanent que uneixi totes les terres conquerides o dominades per l'esforç del nostre poble. Els nostres comtes-reis no tingueren el seny dels nostres pagesos, i cegats de l'ambiciosa amor que llurs fills segons rumbegessin corona reial, no s'adonaren del tort que feien a la causa del país. Pere "el Gran" mateix, que tan de prop rebé les funestes conseqüències de la divisió, traït pel seu germà rei de Mallorca en el moment més crític de la nostra vella història, cau en igual pecat que Jaume I, dividint el regne entre els seus fills. Encara que els tres reis de les terres catalanes siguin catalans i afavoreixin igualment el comerç de Catalunya, el poble sent el perill d'aquesta dispersió, i en nom seu una veu s'aixeca, ferma i insistent, reclamant un govern únic: la del gran patriota Muntaner, cronista i almogàver. Pere III, el millor polític català, treballa per arribar-hi, desposseint el seu oncle del regne de Mallorca (que era les Balears, Rosselló i Cerdanya) i volent de bodes maridar el seu primogènit amb l'hereva de Sicília. Totes les terres catalanes no seran reunides en un sol feix que per les mans ja balbes del bon rei Martí, pocs anys abans del Compromís de Casp. I fins així reunit, el nostre imperi no tenia cap nexe de govern, cap institució comuna sinó la persona del rei. Per això tot seguit que Ferran II es converteix en rei de Castella, fugen de les nostres mans Sicília, Sardenya, Nàpols.

[redacted]

Es natural, però, que el nostre imperi no tingués un organisme d'institucions polítiques i administratives quan la nació mateixa no el tenia. No era un estat federal el nostre, era una esfumadissa confederació d'estats. Mallorca i València foren poblades de catalans, que hi dugueren la sang i la llengua, però no foren una perllongació de Catalunya. Confederada aquesta amb Aragó, no era possible d'engrandir un tot sol dels estats i s'acceptà de no engrandir-ne cap i de crear-ne de nous. Matrimoni sense amor, en el qual no hi hagué divorci per l'exquisida correcció d'ambdues parts, a l'una i a l'altra fou perjudicial: Allunyà Aragó de la seva antiga convivença amb Navarra i de les seves afinitats Espanya endins, fent-lo participar a desgrat en empreses que no li interessaven; desvià Catalunya de la vella política occitana dels comtes i li impedí de formar, amb les noves terres, en el segle XIII una nació forta i en el XIV un imperi estable.

Lluís Nicolau d'Olwer

El Ministeri anglès judicat pels sastres

El corresponsal del *Secolo* a Londres diu que el judici sobre el nou Ministeri anglès ha estat en general favorable, però és digne de fer observar que la mateixa complaença ha estat també expressada per la classe benemèrita dels sastres, la qual, per boca de les pròpies autoritats competents, ha expressat el seu judici i dóna una cordial benvinguda al Ministeri. Baldwin és felicitat perquè ha fet progressos en la qualitat dels vestits que porta, tot i no haver après encara de dur-los dignament. Li agrada massa de deixar l'armilla desbotonada i no manté la dignitat de qui se sent ben vestit. Chamberlain, en canvi, és el líder de l'elegància i de la moda. Sap portar els vestits amb aire de senyor veritable. Churchill, judicat pels seus vestits, sembla més aviat un empresari que un home d'Estat, i el seu copalta, o massa ampla o massa alt, l'ha fet caricaturitzable d'alguns anys en aquesta part. Lord Birkenhead és un model de precisió. En canvi, el procurador general de l'Estat no demostra gaire afecció per la moda.

LA POLITICA

"LA VEU DE SABADELL"

Amb el títol de La Veu de Sabadell, *sortirà el dia primer del pròxim desembre un nou diari, del vespre, a la capital del* Vallès.

Diu que tindrà un criteri ample i del tot independent.

EL SENYOR AUNOS, COMANADOR.

El Directori militar ha atorgat el títol de comanador al sots-secretari del ministeri del Treball, N'Eduard Aunós i Pérez.

L'AJUNTAMENT D'IGUALADA.

Ha estat closa la darrera crisi produïda a l'Ajuntament d'Igualada, no admetent algunes de les dimissions presentades i nomenant dos regidors nous.

EL VIATGE DEL SENYOR LACOMA.

Ens ha arribat alguna dada referent al viatge del senyor baró de Minguella al Marroc.

Com hom sap, el viatge tenia per objecte entrevistar-se amb el general Primo de Rivera per parlar de la qüestió promoguda al volt de la dimissió de l'esmentat senyor Lacoma del càrrec de president del "P. U. P." a la província de Barcelona. Acompanyaven a aquest, el seu fill i un fill del senyor Conde de "El Siglo".

Amb tot i la importància de la projectada entrevista, sembla que aquesta, degut a les moltes i importants ocupacions del president del Directori, no arribà a realitzar-se.

CONFERENCIA D'EN SERRA I MORET.

En Manuel Serra i Moret donà la anunciada conferència al Centre Obrer Socialista, desenrotllant el tema de "La V Conferència de la Societat de les nacions".

Fou molt aplaudit.

AJUNTAMENT DESTITUIT

L'Ajuntament de Lleris ha estat destituït pel governador de Girona.

FULL DE DIETARI

COLORS

He llegit, en una revista cinematogràfica editada a Nord Amèrica i escrita per hispano-americans, una vibrant protesta contra el tipus d'home dolent que s'han creat les multituds i àdhuc les autoritats ianquis.

Sembla que a Nova York o a Boston o a Xicago, així que esclata qualsevol conflicte de carrer, l'home que té més perill de carregar-se-la és l'home bru. Si a més a més de bru porta bigoti, el perill es multiplica.

Hom comprèn que aquest prejudici molesta vivament els escriptors hispano-americans, generalment bruns i generalment amb bigoti. Encara si només es tractés del bigoti! Bastaria afaitar-se i adquirir una discreta vulgaritat que esquivés les mirades inquisitives del primer "policeman" que acut amb la idea d'atrapar al culpable. Però el color bru és bon tros més difícil de dissimular. Per aixo protesten els escriptors sudamericans i protesten sens dubte els italians i protestaríem nosaltres, que no podem gallejar d'ésser un poble ros, encara que pels nostres carrers topem de tant en tant amb un noi ros i sovint, molt més sovint!, noies rosses.

Però el prejudici ianqui no s'ha format sense com va ni com costa. Arreu del món el foraster—sigui ros, sigui bru—inspira malfiança. A Nord Amèrica sembla que el foraster bru no acaba de tenir bona fama.

No neguem que, fet i fet, és una comoditat envejable aquesta que la immigració més perillosa sigui d'un color una mica diferent que els indígenes.

Carles Soldevila

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

Converses filològiques

Hi ha un altre cas en què els poetes fan ús de l'accent circumflex: quan la vocal que precedeix una *r* final muda ha de formar síllaba amb la vocal inicial del mot següent; quan, per exemple, un grup com *pastor i ramat* ha d'ésser pronunciat en quatre síllabes (*pas-tôi-rra-màt*).

Sabut és que un grup com *pastor i ramat* és tractat, adés com a tetrasíllab (*pas-tôi-rra-màt*), adés com a pentasíllab (*pas-tó-i-rra-màt*): la supressió de la *r* en l'escriptura indica la primera pronúncia, i el seu manteniment, la pronúncia pentasillàbica.

Però si, en el cas en què un mot acabat en vocal (*carbó*) va seguit d'un mot començat en vocal (*encès*), els poetes, adés formen amb les dues vocals una sola síllaba (*car-bóen-cès* o *car-bôn-cès*), adés en fan dues síllabes (*car-bó-en-cès*), sense que aquesta diferència prosòdica es tradueixi en una diferència gràfica, és evident que el mateix podria fer-se en el cas en què el primer mot acaba en una *r* muda; i si quan no fan la sinalefa volien, a fi d'evitar el hiatus, que en el primer mot sonés la *r* (*pas-tó-rirra-màt*), llavors farien incomparablement millor d'indicar d'alguna manera aquesta pronúncia insòlita del primer mot, que no pas d'adoptar una grafia especial per a aquest mot quan precisament ha de rebre la seva pronunciació habitual (*pastó*).

P. Fabra

Resum telegràfic

En una visita que ha fet Hoesch a Herriot, per parlar de les negociacions franco-alemanyes, el primer ha renunciat a parlar del 26 per cent sobre les importacions alemanyes, que era el cavall de batalla de les discussions.

— El Govern francès ha accedit al desig britànic sobre l'ajornament de la discussió del protocol de Ginebra.

— El "sirdar", que havia estat greument ferit a El Caire, ha mort. Regna agitació [illegible].

— El fred ha estat tan intens als Estats Units, que a més de la gent morta gelada, ha estat impossible apagar dos incendis, a causa de les conduccions d'aigua gelades. En aquests incendis han mort cremades algunes persones.

FINANCES I COMERÇ

Cotitzacions del dia 20 d'octubre de 1924

BORSÍ, MATÍ

	Obra	Antr.	Baix	Tanca
Nord	68'80	68'85	68'75	68'80
Alacant	66'70	66'90	66'70	66'90
Andalus	56'95			56'95
Colonial	66'50			66'50
Aigües	115'75	116'00	115'75	116'00
Felgueres	52'50			52'50
Docks	16'25			16'25
Orenses	15'90	15'90	15'85	15'85
Sucres O.	44'75			44'75
Chades				

BORSÍ, NIT

	Obra	Antr.	Baix	Tanca
Nord	68'45	68'50	68'45	68'50
Alacant	66'45	66'50	66'45	66'50
Andalus	56'70			56'70
Colonial				
Aigües				
Felgueres	52'50			52'50
Docks				
Orenses	15'80			15'80
Sucres O.				
Chades	474'50	475'00	474'50	475'00

BORSA, TARDA

	Obra	Antr.	Baix	Tanca
Nord	68'90	68'90	68'60	68'65
Alacant	66'80	66'80	66'55	66'60
Andalus	56'90	56'90	56'70	56'80
Orenses	16'00			16'00
Docks	16'00			16'00
Felgueres	52'50			52'50
O. Metrop.	135'75			135'75

Borsa de Londres

Nova York	46287
França	85125
Bèlgica	96075
Itàlia	10685
Suïssa	24065
Espanya	33985
Portugal	231
Holanda	11518
Dinamarca	26315
Noruega	31295
Suècia	17255
Alemanya	19125
Àustria	340000
Praga	1548
Argentina	4500
Montevideo	5100
Xile	3990
Buenos Aires	
Valparaíso	

Borsa de Madrid

	Com.
Interiors	69'85
Amortitzable 4%	89'00
Amortitzable 5%	94'40
Exterior 4%	83'55
Banc d'Espanya	566'00
Banc Esp. de Crèdit	165'00
Banc Esp. Riu de la Plata	67'50
Banc Hisp. Americà	
Tabacs	232'00
Sucres P.	107'25
Sucres O.	41'50
Cèdules	89'50
Nord	342'00
Alacant	331'25
Francs	38'55
Lliures	33'95

Borsa de París

Londres	8807	88'12
Nova York	19032	19'01
Bèlgica	9172	91'70
Espanya	25025	259'00
Itàlia	8240	82'40
Suïssa	367	367'00
Dinamarca		
Holanda	76550	
Noruega	281	
Suècia	512	
Praga	5690	
Romania	9800	
Viena	2675	
Portugal		
Argentina		
Brasil		
Grècia		

Divises estrangeres

Francs	38'52
[illegible]	1
Suïssos	141'80
Belgues	35'40
Lires	31'95
Lliures	33'00
Dòlars	7'35
	1/2
Peso argen.	2'77
P. Uruguay	

CANVI DE L'OR

Monedes or Alfons	[illegible]
" " Isabel	[illegible]
" " Unces	[illegible]
" " petites	[illegible]
" " franceses	[illegible]
" " lliures	[illegible]
" " dòlars	[illegible]

SUCRES

Nova York-Tanca 19 nov.

[illegible]	4'01
Janer	3'28
Març	3'03
Maig	3'09
Juliol	3'18

CAFES

Nova York-Tanca 19 nov.

Disponible	22 7/8
Novembre	20'10
Desembre	19'85
Gener	19'60
Març	19'20
Maig	18'50
Juliol	18'00
Octubre	

COMPLEMENT DE COTITZACIÓ

Els noms dels valors assenyalats amb el núm. 1 estan inscrits a la Cotització Oficial

	Corr.		Corr.
Tracció 7% 1925	101'25	Ajuntament Sevilla 5%	94'75
Tracció preferents	132'99	[illegible] 7%	[illegible]
O. Metro 6%	97'15	1 Unió Salinera d'Espanya	96'15
S. T. Barcelona 6%	100'00	[illegible]	[illegible]
C. E. Colonització 6%	86'00	Transversal Metropolità	95'15
[illegible] 4%	[illegible]	Ajuntament de Màlaga	110'25
1 Oblig. Hulleres 6%	100'75	1 F. C. Catalans 1921 6%	94'75
Telefònica Nacional	101'00		

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Disp.	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N
Tanca anterior	1385	1353		1360		1364		1354			1294	
Obertura		1338		1340		1350		Nom.			Nom.	
Segon telegrama	1372	1341		1347		1353		1345			1287	
Tanca		1331		1337		1341		1333			1278	
Alça												
Baixa	13	22		23		23		21			16	

NOVA YORK		G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N
Tanca anterior	2435	2433		2470		2497		2486				
Obertura		2412		2452		2482		2465				
Segon telegrama		2414		2448		2477		2470				
Tanca	2420	2422		2455		2482		2477				
Alça												
Baixa												

NOVA ORLEANS		G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N
Tanca anterior	2440	2437		2437		2477		2463				
Obertura		2435				2467						
Segon telegrama												
Tanca	2425	2428		2443		2460		2454				
Alça												
Baixa												

EGIPTE (Liverpool)	N	G
Tanca anterior	2310	2220
Obertura		
Tanca	2275	2185

ALEXANDRIA Tanques del dia

	O	D	F
Ashmouni	3040	3035	
	N	G	M
Sakellaridis	4600	4545	442

DISPONIBLE EN PLAÇA

Good Middling (Standard Univers

Any Pors	Orleans	Texas
229	230	23

Arribades als ports dels EE. UU. en un dia . . . 53,000 B/s. contra 29,000 B/s. l'any

" " " " " " des de l'1 d'agost . . . 4.286,000 " " 3.489,000 " "

Vendes a Liverpool . . . 4,000 " " 5,000 " "

Transferència: 4,62 3/4

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Empréstit 1914	70'00
" 1920	69'50
C. C. Comunal	70'00
DIPUTACIÓ DE BARCELONA	
Emp. 9.000,000	77'00
" 5.000,000	
" 13.000,000 B.	76'35*
" 13.000,000 C.	73'25
AJUNTAMENT DE BARCELONA	
Emissió 1903	78'25
" 1904	78'25
" 1905	78'25
" 1906 A.	78'25
" 1906 B.	78'35
" 1906 C.	78'15*
" 1907 D.	77'50
" 1910 D.	77'75
" 1912 B.	78'00
" 1912 E.	72'25
" 1912 F.	72'00
" 1913 B.	77'50
" 1916 B.	77'75
" 1917 B.	77'75
" 1918 B.	77'50
" 1919 B.	77'50
" 1920 B.	77'75
" 1921	98'25
" 1922 Exp.	98'00
Eixample 1899	98'35
" 1913	87'65
" 1907	91'50
Bons Reforma	82'00
PORTS	
Port de Barcelona	89'25
" " Melilla	100'00
" " Sevilla	90'00
" " Gij.-Musel	93'50

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4%	A.	69'95
" "	B.	69'95
" "	C.	70'00
" "	D.	69'75
" "	E.	69'70
" "	F.	69'80
" "	G. B.	68'50
Exterior 4%	A.	84'15
" "	B.	84'25
" "	C.	84'25
" "	D.	84'50
" "	E.	83'45
" "	F.	83'40
" "	G. H.	87'50
Amortitzable 4%	A.	88'65
" "	B.	88'65
" "	C.	88'35
" "	D.	88'00*
" "	E.	89'25*
" 5%	A	94'20
" "	B.	94'05
" "	C.	94'20
" "	D.	94'25
" "	E.	94'25
" "	F.	94'50
" 1917	A.	94'10
" "	B.	94'00
" "	C.	94'00
" "	D.	95'35*
" "	E.	95'35*
" "	F.	94'25
O. Tres. A. 1924	A	101'80*
" " " "	B.	101'70*
" " N. "	A.	100'50*
" " " "	B.	100'10*
" " G. 1924	A	101'00
" " " "	B.	101'15

OBLIGACIONS I FERROCARRILS

Nord 1.ª hip. 3%	64'65
" 2.ª " "	63'25
" 3.ª " "	63'50
" 4.ª " "	63'50
" 5.ª " "	64'50
Pamplona	64'25
Prioritat	67'15
M. S. Joan	66'00*
Nord 6%	101'00
Alsasuas	82'75
Almansas Adhs.	66'00
Valen. 1 1/2 %	95'55
Astúries 1.ª	64'55
" 2.ª	61'50
" 3.ª	61'25*
M. Z. A. A 5%	91'00
" B 4 1/2%	76'50
" C 4%	70'50
" D 4%	68'25
" E 4 1/2%	77'95
" F 5%	87'35
" G 6%	101'75
" H.	91'00
" 1.ª	61'75
" 2.ª	79'00
" 3.ª	78'50*
Orenses fix 3%	61'50*
Càceres 5%	85'75*
" fix 4%	77'50*
" V.	30'00
Andalús 5%	80'25
Secundaris 4%	64'00
C. Gral. Tram. 4%	77'25
" " " 5%	91'00*
Tramvies BEO 5%	98'60*
" " 4%	75'00*
" St. And. 4%	72'50*
Sarrià-Barna. 6%	103'00

Fer. Catalunya 5%	91'75
Fer. Catalunya 6%	101'00*
" Catalans 1919	100'75
" " 1922	101'00
" Cremallera	100'75
AIGUA, GAS I ELECTRICITAT	
C. B. d'E. 1913 5%	86'00
" " " 1920 6%	99'50
Unió Elèctrica 6%	95'00
Aigües Barna. 5%	[illegible]
" " 6%	92'50
Catalana Gas i Elec. E 4 1/2%	72'00
" F 4 1/2%	91'85
" G 6%	86'85
" Bons 6%	94'00
Energia 5%	84'25
" 6%	92'75
" Bons 6%	100'75
S. P. F. Mot. 6%	77'50
" " " Bons 7%	81'50*
H. A. Elect. 5%	101'25
" " " 6%	107'00
C. Fluid. Elct. 6%	68'00
C. Mall. Elct. 6%	49'00
Produc. Pirelli 6%	94'50
OBLIGACIONS DIVERSES	
Transatlàntica 4%	85'00
" 5%	100'65
" 6%	103'75
Urgells var.	61'50
Asland 6%	95'25
" 7%	102'00*
F. d'Obres 4 1/2%	84'25*
" " 5%	83'00
" " 6%	94'00
Carbs. Berga 4 1/2	[illegible]
Const. i pavs. 6%	70'00
Cases Barates 6%	19'60*
Colònia Güell 6%	91'75
M. de P. de S. 7%	100'15

ACCIONS

Banc d'Espanya	584'00
Crèdit i Docks	161'50
FERROCARRILS I TRAMVIES	
Orense Vigo	15'50
Andalusos	56'00
Canal Ebre	[illegible]
AIGUA, GAS I ELECTRICITAT	
Catalana D.	48'00
" E.	50'00
" F pf. 5%	97'50*
" F pf. 6%	75'75
Aigües Barna. o.	116'00
" " difs.	75'50
C. H. A. Elect. A.	499'00
DIVERSES	
C. Gl. Tabacs F 1.ª	240'00
" " " F 2.ª	215'00
C. Transatlàntica O.	55'00
" " P.	65'00*
Espanya Industrial	170'00
Gral. Telèfons O	
" " P	101'00
C. Peninsular O	
" " P	101'35
U. Metal·lúrgica P.	[illegible]
Autòmnibus S. A.	81'50
Hispano-Suïssa	[illegible]
Salat O	
Hulleres	185'00
M. i Fundicions P.	5'95
Indústries Agrícoles	191'00

BORSA DE PARÍS

Interior esp.	79'00
Exterior 4%	214'00
Banc Espanyol	163'00
Fc. Alacant	538'00
Fc. Andalusos	[illegible]
Obs. " 2.ª	550'00
Obs. " 1.ª	585'00
Fcs. Càceres var.	[illegible]
Accions Nord.	826'00
" " 1.ª	802'00
Pamplona 1.ª	[illegible]
Barcelona 1.ª	[illegible]
Astúries 1.ª	785'00
" 2.ª	[illegible]
Tabacs Filip.	3,080
Riotinto	3,085
Renda franc. 3%	49'70
" " 5%	60'60
Nord 2.ª sèrie	750'00
" 3.ª "	[illegible]
" 4.ª "	[illegible]
" 5.ª "	770'00
Lleydes	[illegible]
Astúries 3.ª	830'00
Priorat	776'00
Pamplona esp.	815'00
València Utiel	206'00
Alacant 2.ª	705'00
" 3.ª	910'00
Càceres acció.	640'00
Cordovès	389'00
Andalusos 1.ª var.	351'00
" 2.ª "	340'00
" 1917 5%	340'00
Badajoz	[illegible]
Céd. Argent.	325'00

NOTA.—Els canvis assenyalats amb un esterisc (*) són canvis anteriors.

MERCAT DE LLOTJA

BLATS

Aragó i Navarra	de	46 a 55
Castella i Manxa	de	46 " 47 1/2
Extremadura	de	44 1/2 " 45 1/2
Andalusia dur (amb sac)	de	48 " 49
Ségol (amb sac)	de	39 " 40

(Preus per pessetes els 100 quilos, sense sac, damunt vagó d'origen.)

FARINES

Força	de	85 a 110
Extra local	de	63 1/2 " 64
Extra local	de	61 1/2 " 62
Blanca extra Castella	de	63 " 64
Blanca corrent Castella	de	61 1/2 " 62
Baixa	de	54 " 55

(Preus per pessetes el sac de 100 quilos damunt carro aquí.)

DESPULLES

Número 3	de	32 a 33
Número 4	de	30 " 31
Segones	de	27 1/2 " 28 1/2
Terceres	de	26 " 26 1/2
Quartes	de	24 " 25

(Preus per pessetes el sac de 60 quilos damunt carro aquí.)

Menut (prima)	de	19 a 20
Segonet	de	19 " 20
Segó	de	17 " 18

(Preus per rals la quartera de 70 litres, sense sac, damunt carro aquí.)

CEREALS

Moresc caixal groc	de	
Moresc Plata nou	de	42 1/2 a 42
Moresc Plata vell	de	...
Ordi Extremadura i Manxa	de	43 " 43 1/2
Civada Extremadura	de	41 " 41 1/2
Civada roja	de	39 " 40
Faves Llobregat	de	55 " 56

Faves Extrem. o Andalusia	de	51 a 52
Favons Extrem. o Andalusia	de	49 " 50
Favons estrangers	de	
Veces Navarra	de	47 " 48
Veces Sagarra	de	46 " 46 1/2
Veces Andalusia	de	46 1/2 " 47
Veces estrangeres	de	
Veces verdes	de	43 " 44
Escaiola Andalusia	de	90 " 92
Escaiola Marroc	de	
Escaiola Plata	de	86 " 87
Mill estranger	de	
Erps	de	45 " 46
Titus	de	46 " 47

(Preus per pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro aquí.)

LLEGUMS

ARRÒS

Bomba Calasparra	de	100 a 110
Bomba	de	95 " 100
Especial	de	78 " 79
Selecte	de	74 " 75
Matisat	de	76 " 77
Bell-lloch O	de	72 " 73
Trencat	de	60 " 65

DESPULLES D'ARRÒS

Farina	de	67 a 68
Cilindre (farinassa)	de	32 " 33
Escaiolat	de	

MONGETES

Castella	de	150 a 165
Mallorca	de	128 a 130
Prat	de	115 " 120
Estrangeres blanques	de	110 " 115
Estrangeres vermelles	de	108 " 110
Urgell	de	115 " 118
València Triquilló	de	112 " 115

CIGRONS

Saüc	de	146 a 148
Blancs arrugats alfarnates 44/46	de	136 " 138
Blancs arrugats alfarnates 48/50	de	130 " 132
Blancs arrugats alfarnates 50/54	de	120 " 124
Blancs arrugats alfarnates 58/60	de	115 a 118
Blancs arrugats alfarnates 60/65	de	100 " 110
Pelons	de	90 " 115
Llenties	de	90 " 115
Guixes	de	

(Preus per pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro aquí.)

GARROFES

Xipre, nova	de	47 a 48
Negra Vinaroç nova	de	46 " 47
Negra Castelló, nova	de	46 " 47
Negra Catafera nova	de	44 " 45
Negra roja nova	de	43 " 44
Negra Eivissa nova	de	39 " 40
Mallorca nova	de	38 " 39

(Preus per rals els 42 quilos, sense sac, damunt carro aquí.)

FARRATGES

Alfals primera	de	
Alfals segona	de	8 a 8 1/2
Palla llargueta	de	7 " 7 1/2
Palla curta	de	6 " 6 1/2
Palla d'olivera	de	5 " 5 1/2
Trepadella	de	

(Preus per pessetes els 40 quilos, damunt carro aquí.)

Polpa remolatxa, estrangera	de	37 a 39
Polpa remolatxa, país	de	24 " 25
Turtó de coco	de	33 " 34
Farina de llinosa	de	37 " 38

(Preus per 100 quilos, amb sac, damunt carro aquí.)

VAGONS ARRIBATS

ESTACIÓ DE M. S. A.

28 de blat; 3 de farina; 2 de civada.

ESTACIÓ DEL NORD

10 de blat; 5 de farina; 2 d'ordi.

BANCA ARNUS
Successora d'EVARIST ARNUS
Fundada en 1846
CASA MATRIU Passatge del Rellotge Telèfons: A 1912 i 1913.
CASA CENTRAL Plaça de Catalunya Telèfons: A 631, 4620 i 4621
Apartat de Correus núm. 425
SUCURSALS: A Balaguer, Berga, Cervera, Figueres, Igualada, Lleyda, Manresa, Puigcerdà, Solsona, Tàrrega i Vich.
Negociem els cupons
VENCIMENT
1 DE DESEMBRE VINENT
(l'import líquid dels quals ens sigui conegut)
i el de les
Cèdules Hipotecaries Argentines 6 %
Venciment 1 de gener de 1925
Compra i venda de valors al comptat i a termini. Canvi de monedes. — Ordres de Borsa. — Negociació de cupons i títols amortitzats. — Xecs. — Girs i transferències telegràfiques. — Cartes de crèdit.
Dipòsit de valor en custòdia. — Comptes corrents de valors. — Obriment de crèdits amb garantia de valors. — Informacions financieres. — Comptes corrents en moneda nacional i estrangera. — Subscripció a tots els emprèstits.
CAMBRA CUIRASSADA
Compartiments de lloguer des de 22 ptes. anuals
Direcció telegràfica i telefònica: BANCARNUS

GASETA BARCELONINA

Sants d'avui: **La Presentació de Nostra Dona; Sant Maurí, b. i c.**

NOTA NECROLOGICA

MARIA DEL CARME FONT I ALEU

Ahir rebé cristiana sepultura al cementiri Nou el cadàver de la virtuosa senyoreta Na Maria del Carme Font i Aleu.

El trist acte constituí una veritable manifestació de dol, palesant les nombroses simpaties que sabé captar-se la finada i el sentiment que ha causat la seva mort.

En aquests moments de dolor preguem a la distingida família Font que vulgui acceptar el nostre més sentit condol.

ENTERRAMENTS PER A AVUI

MATÍ

Dolors Mainou Hartí, de 66 anys, Acàcies, 7, al cementiri de Sant Andreu. A les onze.

Carme Homs Puig, de 23 anys, passatge Oliva, 8 bis, al cementiri de Sant Andreu. A les deu.

Pere Micó, de 55 anys, Princesa, 36, al cementiri Nou. A dos quarts d'onze.

Sabí Torregrossa, de 45 anys, Hospital Clínic, al cementiri Nou. A les deu.

Enric Garcia, Colònia Castells, 38 bis, al cementiri Nou. A les deu.

Teresa Gasset, de 69 anys. Diputació, 199, al cementiri Nou. A les deu.

Joan Gómez, de 7 anys, Comtes de Bell-lloch, al cementiri Nou. A les onze.

Francesc Sánchez, de 68 anys, Creu dels Molers, 112, al cementiri Nou. A les deu.

TARDA

Jaume Fabregat, de 64 anys, Hospital Clínic, al cementiri Vell. A les dues.

Josep Gil Solsona, de 51 anys, Hospital Clínic, al cementiri Nou. A les dues.

Antònia Alvarez Romo, de 72 anys, Amistad, 28, al cementiri Vell. A les tres.

Llucià Rossell Vila, de 65 anys, Bisbe Morgades, 9, al cementiri de Les Corts. A les dues.

FUNERALS

Na Dolors Duran i Batlle, vídua de N'Eduard Mata. Morí el dia 8 del corrent. Avui, a dos quarts d'onze, a la Casa de Caritat.

N'Albert Tusquets i Sabatier. Morí el dia 17 del corrent. Avui, misses a Santa Anna, Betlem i Sant Cugat, de dos quarts d'onze a les dotze.

ELS VEINS DEL CARRER DE BALMES

La Junta directiva de l'Associació de Veïns del carrer de Balmes, essent tan nombroses les adhesions rebudes d'entitats i corporacions a l'assemblea celebrada el dia 9 d'aquest mes, a l'Iris Park en pro de la desaparició de la via dels Ferrocarrils Catalans al nivell del carrer de Balmes, no podent correspondre per escrit donat el molt treball que té, es complau en agrair des d'aquestes columnes a tots el concurs a tan noble i humanitària finalitat.

CALEFACCIÓ IDEAL
ESTUFA J. M. B.
València, 246. Tel. 747, S. P.

Demà, dissabte, el Grup Excursionista "Mai Enrera" farà una visita als tallers que posseeix al carrer de Muntaner el periòdic "El Día Gráfico", per veure l'edició de "La Noche".

El lloc de reunió serà l'estatge social, Menéndez i Pelayo, 77, a les cinc de la tarda.

L'audició de T. S. F. que havia d'efectuar-se a la "Radio Labor", carrer de Lepanto, 362, el prop vinent diumenge, dia 23, al matí, tindrà lloc a la casa J. M. Modolell, Gran Via Diagonal, 460 (entre Passeig de Gràcia i Rambla de Catalunya), a la mateixa hora indicada en el programa del Grup, o sia a dos quarts de dotze del matí.

Tes-concert T. S. H. Colomb de 6 a 7.

Acusada d'haver venut unes apuntacions falses de la Rifa, fou detinguda Esperança Virgili, de vint-i-tres anys.

Dues peixeteres s'insultaren i es pegaren, ahir a la tarda, al carrer de l'Om, havent d'ésser detingudes.

Especialistan en Dret Administratiu: **Servand Fz-Victorio, advocat.** Pelayo, 1. Consulta: de 4 a 6.

EL CARNET DE L'ORFEO GRACIENC

Heus ací el programa del concert repàs que tindrà lloc a l'Orfeó Gracienc diumenge vinent, a la nit, col·laborant-hi l'il·lustre publicista En Joan Ruiz i Porta:

Primera part: "Vetllant la senyera", Balcells; "Sota l'om", Morera; "Les nines de Cerdanya" i "El maridet", Pérez Moya; "Adeu, germà meu!", Waelrant; "Les fulles seques" i "Les neus que es fonen", Morera.

Segona part.—Per la Secció infantil: "Els mals companys", Lambert; "Sargantana, treu el cap", "La cançó dels nens petits" i "Les lletres", Mas i Serracant. Per la secció de senyoretes: "Els ocells emigrants", Mendelssohn; "Pregària a la Verge del Remei", Millet; "Nupcial" i "Es juny", Lamote de Grignon.

Tercera part: Parlament a càrrec d'En Joan Ruiz i Porta. Orfeó Gracienc: "Estiuenca", "Remordiment" i "La sardana de les monges", Morera.

CASA REBERTES Bon assortit en adornaments per a senyora, de totes classes. Es pleguen i acordeonen faldes. **Banys Nous, 5;** telèfon 3938 A.

La criatura de quatre anys Llibertat Sáez i Simon s'empassà una quantitat de lleixiu, havent d'ésser auxiliada al dispensari de Sant Andreu.

Treballant en una obra del carrer de Pujol, a l'operari Norbert Ucebe de quaranta dos anys, li caigueren unes pedres al peu esquerre, causantli fractura probable del mal·lèol peroni. Fou auxiliat al dispensari d'Hostafrancs.

T. S. H. Colomb tea de 6 a 7

"JOVENTUT CATALANA"

Avui surt el tercer número d'aquesta simpàtica Revista, que tanta popularitat ha conquerit arreu de Catalunya, portant el següent sumari: Portada (colors), Agudo Clarà; "Nit de tempesta", Joaquim Horta Cunill; "Castelló d'Empúries", Maria del Carme Nicolau; Retrat de Josep M. de Sagarra; "Déu en la clotada", J. M. Folch i Torres; "Cançó de passar cantant", J. M. de Sagarra; "Escaients espectacles al Parc de la Ciutadella", fots. J. Eus; "L'ocellet", Maria Lluïsa Asquerino; "Lluna nova"; "La noia de les trenes", A. Martí Monteys; "La radiotelefonia", Eduard Rifà; Ressenya gràfica de la darrera producció escènica d'En J. M. de Sagarra, "Fidelitat". "Nocturn", B. Delgàs; Pàgina de modes. "Goig de la dansa", J. Duatis Itarte; "Dissabte", J. Granger; "Bella terra", J. Trullàs; "Desig", Pere Casas; Pàgina d'informació esportiva.

AIGUA FOURNIER
MAXIMA PURESA
garantida diàriament. **Corts Catalanes, 623. Telèfon 11, S. P.**

Al Casal Catòlic de Sant Andreu de Palomar diumenge a la tarda hi tindrà lloc una festa teatral, posantse en escena l'obra de l'eminent dramaturg En Santiago Rossinyol, "L'hereu escampa", arranjada a l'escena catòlica per En Josep Puga.

Així mateix per la festa major s'anuncia "Lázaro, el mudo".

JOIES, VERITABLE OCASIÓ i objectes usats de totes classes. Preu fix. Tallers, núm. 41.

El President de la Secció de Literatura del "Reial Cercle Artístic", N'Ernest Jaumeandreu i Opisso, donarà un recital de poesies originals, a l'estatge de la societat, Rambla dels Estudis, 6, demà, dissabte, dia 22, a les sis de la tarda. A la Secretaria del Cercle es faciliten invitacions.

TOS catarros, refredats, bronquitis cròniques, es guareixen ràpidament amb l'Elixir Gomenol CLIMENT.

Ahir a la tarda va inaugurar-se al salonet d'exposicions de la Llibreria Catalonia, Plaça de Catalunya, 17, una mostra de dotze aiguaforts d'En Xavier Nogués, que fou molt visitada.

L'exposició restarà oberta fins al dia 5 del pròxim desembre.

Ràdium te, Colomb de 6 a 7.

Ahir, a la tarda, caigué d'una escala, mentre posava una bombeta elèctrica, el cambrer del bar "Gran Metro" Salvador Tous, de dinou anys, causant-se una contusió amb hematoma a la regió occipital. Fou curat al dispensari de l'Ajuntament.

Sangrá Tel. 1478 A. Pelai 11 Banyeras

Ahir a la tarda, en un tramvia de la línia 24, en passar per la Plaça de Catalunya, dos subjectes, un dels quals fou detingut, furtaren a Ramon Planells una cartera que contenia 6,600 pessetes.

Treballant a un serradora, Joan Gorbella Genís sofrí l'amputació de dos dits.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia té dansant de 5 a dos quarts de 8, i dinar a l'americana, de 9 a 11.

Al carrer de Sugranyes (Hostafranchs) un gos mossegà Joan Antolí Pérez i li causà escoriació a la cama dreta.

Un altre gos, al carrer del Priorat, mossegà Joan March Llansà i li causà una ferida incisa a la cama esquerra.

Tes Colomb T. S. H. de 6 a 7.

Miquel Ayza Alcàzar es presentà al dispensari a curar-se erosions que tenia al front i nas i commoció nerviosa, causades, segons digué, per la seva esposa Concepció Roig i Roig.

Tapiocas i Purés
FIGUERAS
són els millors del món

Complimentant un acord de la reunió d'entitats econòmiques fa poc convocada per la Societat d'Atracció de Forasters d'aquesta capital, ha sortit cap a Madrid una comissió dels senyors Lluís Janer, regidor d'aquest Ajuntament, en representació d'aquest, i els senyors Francesc Puig i Alfonso i Manuel Ribé, delegats de l'esmentada societat, als quals s'uniran a Madrid els senyors vescomte de Cussó, del Foment del Treball Nacional, i Anton Azcoaga, de l'Associació d'Hotelers d'aquesta ciutat.

L'objecte que portà a Madrid els comissionats és gestionar del Consell d'Administració de la Companyia Internacional de Wagons-Lits que es troba actualment reunida en aquella capital, la inclusió del vagó-llit en els expressos Cerbere-Lyon i Cerbere-Marsella i viceversa, per tal d'afavorir l'atracció turística entre Ginebra i la Cote d'Azur i la nostra capital.

Els comissionats, aprofitant llur estada a Madrid, es proposen de gestionar de la Direcció de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, l'establiment d'un exprés diari entre Barcelona i Bilbao, servei que ve reclamant la intensitat de relacions comercials existent entre les dues ciutats.

No dejarse sorprender con pomposos NOMBRES EXTRANJEROS para sólo cobrar mas caro.
Los Water-closets de más duración e higiene, de garantía absoluta, que no se cuartean, son de Fabricación Española llevando los nombres de "SANITAS" o "LEDA" y se hallan de venta en todas las principales casas del ramo en España.
Fabricante: F. Sangrá Barcelona Pelayo, 11

La "jefatura" de policia ha imposat, per diferents causes, una multa de cent pessetes, una de cinquanta i nou de vint-i-cinc.

Colomb "Five o clok tea" T. S. H.

Al carrer de la Sal (Barceloneta) els delegats de l'Arrendatària de Tabacs registraren el pis de Lluís Carreras Franz. S'incautaren de 50 cigars i una lliura de picadura Gener, i cinc i mitja de la Flor de la Isabela.

LA PINACOTECA
Corts Catalanes, 644
Darrer dia de l'exposició de quadres antics

Davant de la fàbrica Girona (Poble Nou) es barallaren Bernat Muñoz Pérez i Miquel Eroles.

Aquest hagué d'ésser curat d'una ferida incisa punxant a la regió intercostal esquerra que interessa el pulmó.

Aviat es posarà a la circulació un magnífic calendari mensual, popular, a dues tintes, amb una il·lustració especial per a cada mes de l'any, per difondre l'ideal del Bon Mot, d'una manera gràfica i permanent.

Serveis de 48 gots i gerro, 12'75 pessetes, només a les cristalleries Lluís Inglada, Rambla de les Flors, 8, i Ronda de Sant Antoni, 5.

"HULES" - PLOMERS
JOGUINES
AGUSTÍ CASTELLS
Portaferrissa, 18. T. 1983 A

Lavabo anglès
86 Ptes.
Lacoma Germans
Passeig de Sant Joan, 44

ELS ESPORTS

FUTBOL

ELS PARTITS DE CAMPIONAT PER A DIUMENGE

Com ja dèiem en una edició anterior, els partits que diumenge han de celebrar-se són els següents:

Grup A:
Barcelona-Espanyol.
Martinenc-Europa.
Gràcia-Terrassa.
Sabadell-U. E. de [illegible]us

Grup B:
Avenç-Iluro.
Lleyda-Júpiter.
Port-Bou - Atlètic.
Badalona-Reus.

El que més interès havia despertat era el Barcelona-Espanyol, però la derrota soferta pel Barcelona dimecres passat jugant contra el Sabadell ha fet que aquest interès anés en augment. Sobretot, quan és molt probable que el Barcelona es vegi privat de presentar tot el seu equip per les lesions sofertes per alguns jugadors, entre els quals s'hi troba Samitier, del qual ja es dóna com a segura la seva manca en l'equip. Per altra part i atenent-nos a la nota cursada pel Barcelona, en aquest partit reapareixerà l'Alcàntara i probablement algun altre jugador que per lesions es veieren privats de jugar els dos darrers partits.

BOXA

INAUGURACIO DE LES VETLLADES DE L'IRIS PARC

Aquest vespre s'inaugurarà al Iris Parc una tanda de vetllades de boxa que organitza el conegut empresari senyor Elias.

Les novetats del programa d'aquesta nit consisteixen en la presentació dels boxadors madrilenys Marins Las Heras i Emili Martínez que s'acararan, respectivament, amb el francès Daniel Arnaud, ja conegut del nostre públic per haver boxat amb Alis i amb Sáez i Casimir Zaragoza, l'actual *challenger* del campionat del pes lleuger, títol que, com tothom sap, detenta l'Hilari Martínez.

La vàlua dels dos esmentats boxadors ens és absolutament desconeguda, car boxen per primera vegada a Barcelona. No obstant, les referències diuen de Las Heras que la seva característica principal és una gran resistència.

Quant a Emili Martínez l'abona haver batut ja una vegada a Casimir Zaragoza, i encara que això ocorregué havent-hi a favor del primer un handicap considerable en el pes, creiem que de totes maneres és una dada que ens fa creure que pel cap baix Zaragoza haurà d'heure-se-les amb un adversari perillós.

Completen el programa Antoni contra X. i Lore[illegible]o contra América.

CICLISME

VII VOLTA A CATALUNYA

L'anunci d'haver estat assenyalades les dates del 29, 30 i 31 de maig, i 1 de juny, per a la celebració d'aquesta importantíssima competició esportiva, ha produït entre els elements ciclistes la natural espectació.

La Unió Esportiva de Sans, que amb tant d'èxit organitzà els anys anteriors aquesta prova, tindrà cura igualment enguany de la mateixa, i donarà a conèixer aviat el seu programa, que en el fons no discreparà del de l'any anterior.

ESPORT CICLISTA CATALA

Aquesta entitat ens comunica que per tal com el diumenge tindrà lloc a València la cursa que organitza "El Mercantil Valenciano", ha ajornat el seu campionat social per al 21 de desembre vinent.

MOTORISME

IX PROVA PER EQUIPS

Dimecres passat, al local del Moto Club de Catalunya, tingué lloc el sorteig per a l'ordre de sortida dels equips que prendran part en aquesta prova, la qual ha de celebrar-se diumenge que ve, resultant l'ordre següent:

Categoria de 35 quilòmetres per hora
Núm. 1.—Equip blanc.
Núm. 2.—Equip negre-blau.
Núm. 3.—Equip blanc-morat
Núm. 4.—Equip vermell.
Núm. 5.—Equip negre.
Núm. 6.—Equip morat.
Núm. 7.—Equip vermell-verd.
Núm. 8.—Equip verd.
Núm. 9.—Equip groc.

Categoria de 40 quilòmetres per hora
Núm. 10.—Equip vermell-negre.
Núm. 11.—Equip blau.
Núm. 12.—Equip vermell-groc.
Núm. 13.—Equip kaki.
Núm. 14.—Equip vermell-blau.
Núm. 15.—Equip blanc-vermell.
Núm. 16.—Equip verd-blanc.
Núm. 17.—Equip blanc-negre.

El primer de la categoria 35 quilòmetres sortirà a dos quarts de vuit del matí i el primer de la categoria 40 quilòmetres a les 8½, i de minut en minut els altres.

AUTOMOBILISME

EL IV GRAN PREMI PENYA RHIN I EL QUILOMETRE LLANÇAT

Obligada a l'ajornament del IV Gran Premi Internacional d'automòbils, Penya Rhin fa les degudes gestions per tal que la nova edició de la clàssica prova del mes de maig superi si cal l'èxit i la importància dels anys anteriors.

El lloc on serà teatre de tan magna prova pot ja gairebé donar-se com a segur que serà el triangle que forma Sabadell-Terrassa-Matadepera, i per aconseguir-ho la Penya Rhin està portant a cap els corresponents treballs, i per altra part sembla que les esmentades ciutats dels Vallès estan molt ben disposades i ho esperen amb gran interès.

Respecte al quilòmetre llançat, en organització, el reglament serà posat a l'aprovació dels poders esportius corresponents i la elecció de lloc es farà en la vinent reunió de la Directiva de Penya Rhin.

TENNIS

CAMPIONATS DE CATALUNYA

Completant noves que tenim donades referents a aquest Concurs que tindrà lloc el dia 28 del que som i dies següents a les pistes del Polo Jockey Club, podem afegir que ha estat nomenat jutge àrbitre el conegut *sportsman* Joan Andreu, prou conegut pels sacrificis que sap imposar-se quan es tracta de tennis, el nom del qual és garantia de la bona organització dels partits, cosa essencial per per l'èxit del concurs.

Les *impressions* que *tenim* són de què la inscripció aquest any serà nombrosíssima, i en totes les categories el títol de campió de Catalunya serà fortament disputat.

L'Associació de Lawn-Tennis de Catalunya porta la intenció d'establir tres categories en cada prova; però degut a la dificultat d'establir classificacions en alguna d'*elles*, començà aquest any amb tres categories en els campionats individuals d'homes; dues en els dobles d'homes i individuals de dames, i una en les altres. A mesura que la classificació sigui possible i el nombre de jugadors sigui suficient s'aniran establint les que ara manquen.

Tots els jugadors classificats en una categoria poden prendre part en el seu campionat, però, a més a més, serà permès als jugadors d'una categoria inscriure's en la immediata superior per tal de poder aprendre a millorar llur joc. En canvi, no serà permès que els de tercera categoria juguin amb els de primera, perquè essent la diferència massa notable causaria una perjudici evident als jugadors de la primera categoria.

Podem també anunciar que la classificació està ja feta i ajustada en tot el que ha estat possible determinar pels resultats dels partits jugats l'any darrer a la positiva vàlua de cada un dels jugadors.

Esperem poder-la fer pública en una propera edició.

LUBRICACIO A PRESSIO
"DOT"
equip especial per a FORD.
a pessetes 35, complet.
Agència per a Espanya:
ANTONI ARMANGUE
Mallorca, 244.

EE. UU.

Fa tant fred que, gelant-se les conduccions d'aigua, els bombers no poden apagar dos terribles incendis

Nova York, 20. — El fred fou ahir molt menys intens; no obstant, moriren sis persones.

El fred ha dificultad molt els treballs dels bombers, per estar glaçades les conduccions d'aigua. A conseqüència d'això ha resultat destruït completament un gran hotel d'Atlantic-City. Dues persones han resultat víctimes de l'incendi. Les pèrdues materials pugen a un milió de dòlars.

A Warners, Estat de Nova Jersey, un incendi ha destruït un dipòsit d'oli mineral. El foc s'ha comunicat a un vaixell cisterna ancorat prop del dipòsit. Han desaparegut alguns obrers. El fred ha fet molt difícils els treballs dels bombers. — Havas.

L'AVIACIÓ

L'accident de Sacadura Cabral :: Es tem no trobar amb vida el famós aviador

Amsterdam, 20. — Preocupa l'opinió pública on és l'aviador portuguès Sacadura Cabral, el qual sortí en avió d'aquesta ciutat el dia 15 del que som cap a Lisboa.

Els diaris creuen que és ja poc probable que Cabral i el seu mecànic hagin estat recollits per algun vapor que fins ara no hagi pogut comunicar el salvament dels aviadors.

Les desferres de l'aparell han estat trobades, com ja s'ha anunciat, al canal de la Manxa.

L'aviador Sacadura Cabral és un dels pilots més famosos d'Europa. Es recordarà que Sacadura Cabral i Gago Coutinho realitzaren en 1922 el raid Lisboa-Rio Janeiro.—Havas.

LA CRISI PORTUGUESA

És acceptada la dimissió del Govern

Lisboa, 20. — Ha estat acceptada la dimissió que el Govern presentà per haver estat derrotat a la Cambra.—Havas.

FRANÇA I ALEMANYA

EL REICH ACCEPTA NEGOCIAR, RESPECTANT LA TAXA DEL 26 o|o SOBRE LES EXPORTACIONS A FRANÇA

UNA INTERESSANT CONFERENCIA DE VON HOESCH AMB M. HERRIOT. ACCEPTARA EL PARLAMENT ALEMANY ELS ACORDS PRESOS? :: VON NATHUSIUS CONDEMNAT A UN ANY DE PRESO PEL CONSELL DE GUERRA DE LILLE

París, 20.—Com sigui que el cap de la delegació comercial alemanya, senyor Trendenlenburg, en tornar de Berlín a aquesta capital dugué instruccions per a l'ambaixador d'Alemanya, aquest ha visitat el president del Consell, senyor Herriot, amb objecte de donar-li àmplies explicacions sobre el criteri del Govern alemany en ço que afecta a les negociacions econòmiques pendents amb França.—Havas.

París, 20.—Von Hoesch, ambaixador d'Alemanya, ha visitat el senyor Herriot, explicant-li els punts de vista del Reich en el que es refereix a les negociacions econòmiques pendents, quedant així suprimides del tot les dificultats que interromperen les negociacions.—Havas.

Von Hoesch visita Herriot

París, 20.—Von Hoesch, abans de visitar el president del Consell, senyor Herriot, ha celebrat una detinguda conferència amb el senyor Seydoux, director adjunt d'Afers polítics al Ministeri de Negocis Estrangers.

En aquesta entrevista el senyor Hoesch ha declarat que el Reich renuncia a subordinar la conclusió del Tractat comercial a la supressió de la taxa del 26 per 100 iposada a les importacions alemanyes.

Afegí, no obstant, que Alemanya es reservava el dret de reclamar ulteriorment davant el Comitè de transferències l'abolició d'aquesta taxa, ja que la considera incompatible amb l'establert al Pla Dawes.

De Berlín han comunicat que estan que el Reichstag rebutjarà la ratificació d'un Tractat comercial en què s'hi contingui el precepte relatiu al manteniment d'aquesta taxa, havent contestat França que correspon als dos Govern negociar la conclusió d'un Conveni comercial entre tots dos països. Conveni al qual els Parlaments respectius estaran després facultats per donar-los o no la seva aprovació.

El senyor Hoesch ha visitat immediatament el senyor Herriot.

Les negociacions es reprendran el dia 21 d'aquest mes.—Havas.

El C. de guerra contra el general alemany Von Nathusius

És jutjat en qualitat de paisà

Lille, 20. — Aquesta tarda, a dos quarts de dues, ha començat la vista del procés instruït pel Consell de guerra d'aquesta ciutat contra el general alemany von Nathussius, acusat de robatori de mobles a Roubaix, durant la guerra i condemnat amb anterioritat en rebeldia a cinc anys de presó.

El Consell de guerra jutjarà Nathussius en qualitat de paisà, per haver estat inclòs en els quadres de la reserva per l'autoritat militar alemanya amb motiu de la seva detenció i de les acusacions formulades contra ell.—Havas.

EL GENERAL PROTESTA CONTRA LES ACUSACIONS

Lille, 20. — El Consell de guerra ha declarat que hauria de prendre's en consideració l'oposició del general alemany von Nathussius a la sentència que li condemna a cinc anys de presó. *En conseqüència el Consell de guerra ha ordenat que es procedeixi immediatament a examinar de nou l'assumpte.*

En un nou interrogatori el general von Nathussius ha protestat contra els fets que se l'imputen.—Havas.

Von Nathusius condemnat per robatori a un any de presó i les costes

—o—

Lille, 20. — El fiscal del Govern i el ministeri públic demanen al Consell que declari per unanimitat que el general Nathussius és culpable de robatori.

L'advocat defensor s'esforça en demostrar la innocència del seu representat, innocència contra la demostració de la qual de molt poc o de res poden servir els testimonis aportats davant del tribunal.

Després de curta deliberació el Consell ha dictat sentència condemnant al general a un any de presó i al pagament de les costes.—Havas.

LA CAMBRA FRANCESA

Discussió del Pressupost d'Aeronàutica

Interessants declaracions de M. Laurent-Eynac

París, 20. — En la Cambra dels Diputats ha començat aquest matí la discussió del pressupot d'Aeronàutica.

M. Haumon ha demanat que França es posi al nivell d'Alemanya, Anglaterra i Estats Units, pel que respecta a la construcció de dirigibles.

M. Flandin ha dit que hauria d'ésser reorganitzat i ampliat el ministeri d'Aeronàutica. En la seva opinió ha de centralitzar-se el servei de navegació aèria, compresos els aparellss i hangars i la reunió del servei central meteorològic al sots-secretariat d'Aeronàutica.

L'orador sol·licita també que s'estudiï la manera d'unir França a l'Amèrica del Sud, per via aèria.

Es precís—diu—que en 1925 França estigui unida ja amb Dakar, i planejat el servei cap al Sud-Amèrica.

M. Flandin afegeix que també hauria d'inaugurar-se una línia cap a les Indies.

Examina després la qüestió de les relacions aèrees amb Alemanya. Recorda que en poc temps han ocorregut diversos incidents desagradables, i insisteix perquè s'arribi quant més avat millor a un acord aeri amb Alemanya.

M. Pathé fa observar que Dakar no serà el termini de la via que aviat ha d'ésser inaugurada. Aquesta línia és sols una part de la gran línia que ha d'unir França a Amèrica.

El sots-secretari d'Aeronàutica, M. Laurent Eynac diu que la fabricació d'avions és molt superior a la dels anys precedents. Vint-i-vuit nacions han fet encàrrecs a França per valor de més d'un centenar de milions de francs.

M. Eynac diu que ha de recordar els "records" obtinguts durant l'any pels aviadors Sadi Lecointe i Pelletier d'Oisy, especialment el d'aquest darrer, que tingué una gran importància per a la influència francesa a Orient.

El sots-secretari d'Aeronàutica acaba dient que, gràcies a la política aèria comercial que aviat ha d'unir la ciutat de París a les grans capitals europees, l'aviació retrà grans serveis.

Espera que els aparells ofereixin totes les seguretats perquè aquestes línies puguin funcionar sense perill, àdhuc a través de l'Atlàntic.—Havas.

L'AVIACIO FRANCESA COM A INDUSTRIA

París, 20. — En la discussió del Pressupost d'aeronàutica es posà de manifest que França es troba en una situació floreixent amb respecte a l'aviació, car vint-i-vui nacions han encarregat a França la construcció de motors per a aviació, per valor de més de cent milions de francs.

Per altra part, de l'aeròdrom de Le Bourget l'any passat sortiren més de quinze mil passatgers, la qual xifra ha estat sobrepassada en els nou primers mesos d'aquest any.

La Duana de Le Bourget l'any passat constatà 77 milions de mercaderies, arribant ja en aquest any, durant els sis primers mesos, a cinquanta noumilions.

Per últim, s'ha pogut comprovar que els accidents mortals han minvat un 50 per cent.—Havas.

ELS PARLAMENTARIS DEL MARROC

París, 20. — El grup parlamentari del Marroc ha escoltat aquest matí l'informe redactat pel diputat que fou encarregat d'una missió en aquell país referent a la situació del protectorat.—Havas.

EL COMITE PARLAMENTARI DEL OCMERÇ

París, 20. — El Comitè parlamentari de Comerç s'ha reunit aquest matí al palau Borbon.

L'ex-ministre d'Hisenda, M. Paul Doumergue, ha declarat que, en llur opinió, la causa principal de la carestia és la baixa del franc, i que per aconseguir que baixi el preu de les subsistències cal sanejar la situació financiera.—Havas.

LA CREACIO D'UN CONSELL D'ECONOMIA NACIONAL

París, 20. — Els membres del Govern es van reunir anit passada en Consell, sota la presidència d'Herriot, resolent presentar al Parlament un projecte de llei creant el Consell d'Economia nacional, que tingui atribucions per a l'estudi dels problemes relacions amb l'ordre econòmic del país.

El Consell de ministres ha estudiat els termes de la declaració que el Govern llegirà davant del Parlament amb motiu de la discussió sobre la carestia de la vida. — Havas.

AL SENAT

Aprovació del projecte d'amnistia per 199 contra 64

París, 20. — El Senat ha aprovat aquesta tarda la totalitat del projecte de llei d'amnistia, per cent noranta i nou vots contra seixanta quatre. — Havas.

ELS DELEGATS FRANCESOS A LA S. DE N.

París, 20. — El senyor Herriot ha rebut els senyor Léon Bourgeois, Briand i Paul Doncour, delegats francesos a la Societat de Nacions. — Havas.

UN ESMORZAR PRESIDENCIAL EN HONOR DELS PREMIS DE ROMA

París, 20. — El president de la República, M. Doumergue, ha ofert un esmorzar en honor dels llorejats del premi de Roma i dels nous alumnes de les escoles franceses a Roma i Atenes. — Havas.

L'AMBAIXADA FRANCESA A TURQUIA

París, 20. — "L'Avenir" diu que no es tracta actualment de nomenar nou ambaixador a Angora, on el general Mougin continuarà representant França. — Havas.

D'ALEMANYA

Vaga solucionada a Berlín

Berlín, 20. — Aquest matí ha reprès el treball el personal del Metropolità berlinès. — Havas.

UNA ASSOCIACIO QUE S'OFEN

Berlín, 20. — El "Vorwaerts" diu que l'Associació anomenada "Bandera del Reich" s'ha querellat contra el periòdic nacionalista "Deutsche Tages Zeitung", fundant-se per a això en què aquest diari l'anomena, cada vegada que en parla en comptes de "Bandera del Reich", "Bandera del general *Nollet*". — Havas.

D'EGIPTE

A conseqüència de les ferides rebudes mor l'agregat militar anglès víctima de l'atemptat sudanista

El Caire, 20. — L'estat del "sirdar" és gravíssim, desconfiant-se, per part dels metges que l'assisteixen, de poder-lo salvar. — Havas.

TRANSFUSIO DE SANG

El Caire, 20. — Per haver-se declarat una hemorràgia, ha estat impossible extreure la bala a Sir Leestack, agregat anglès a l'exèrcit egipci.

Li ha estat practicada la transfusió de sang, però el seu estat continua essent d'extrema gravetat. — Havas.

EL SENTIMENT DEL GOVERN I DEL REI

El Caire, 20. — El primer ministre, senyor Zaglul Paixà, acompanyat dels seus col·laboradors, ha visitat lady Leestack, per manifestar-li el sentiment del Govern per l'atemptat de què ha estat víctima el seu marit.

El rei Fuad ha fet publicar un comunicat oficial en el qual el sobirà es dol de l'atemptat contra el sirdar. — Havas.

MN. LEESTACCK, MOR
MR. LEESTACK, MOR

El Caire, 20.—L'agregat militar anglès en l'exèrcit egipci, Mr. Leestack, ha mort a conseqüència de les ferides rebudes en l'atemptat de què fou víctima recentment.—Havas.

ZAGLUL PAIXA VISITA LORD ALLENBY

Londres, 20.—L'Agència Reuter ha rebut un telegrama d'El Caire comunicant que Zazglul Paixà, després de visitar el rei Fuad, conferencià amb els ministres i sostingué una conversa amb Lord Allenby.—Havas.

L'AGITACIO SUDONISTA

Londres, 20. — En una nota *facilitada per l'Agència Reuter* sobre l'atemptat comès contra el "sirdar", es diu que en determinats centres ben informats es té la impressió que existeix a Egipte un moviment d'opinió que ha organitzat una enèrgica campanya amb motiu de la *qüestió del Sudan*.

Per aquesta causa hi ha una agitació perillosa a la qual Egipte haurà d'acabar.

Per la seva part Anglaterra no pot trigar en prendre-hi un paper actiu a aquest respecte, però en *els moments actuals* és impossible saber de quina manera actuarà.—Havas.

LES REPARACIONS

FRANÇA ACCEDEIX A AJORNAR LA DISCUSSIÓ DEL PROTOCOL DE GINEBRA

París, 20. — El "Matin" anuncia que el Govern francès, ja previngut amigablement pel de Londres, ha accedit al desig del Gabinet britànic referent a l'ajornament de la discussió del protocol de Ginebra. — Havas.

EL QUE DIU LA PREMSA FRANCESA

París, 20. — Ocupant-se de l'ajornament de la discussió del protocol de Ginebra, "Excelsior" diu que França pacífica no cerca sinó la seva seguretat i la dels petits Estats dels quals garantitzà la independència.

L'elecció de mitjans per obtenir-la li interessa poc mentre França guardarà intactes les sigui eficaços. Mentrestant, seves forces per a qualsevol eventualitat que sobrevingués.

L'"Homme Libre" entén que aquest ajornament assegurarà la millor preparació de la Conferència del desarmament, permetent comptar amb la intervenció més activa dels Estats Units. — Havas.

LORD CHAMBERLAIN ANIRA A ROMA PER LA S. DE N.

Londres, 20. — El senyor Chamberlain ostentarà la representació de la Gran Bretanya a l'assamble que ha de celebrar pròximament la Societat de Nacions a Roma. — Havas.

GRAN BRETANYA

—o—

L'AFER ZINOVIEV

El Govern no presentarà excuses a Moscou

Londres, 20.—Amb motiu del resultat de la informació oberta sobre l'autenticitat del document Zinoviev, el Consell de ministres no presentarà cap excusa al Govern dels Soviets.

Pel contrari, insistirà prop de Moscou en la necessitat d'acabar per complet la propaganda bolxevista en el Regne Unit.—Havas.

R. Campalans, ENGINYER CONSULTOR
PROJECTES, PERITATGES, PERMISOS, PATENTS, INSTAL·LACIONS INDUSTRIALS, CONSTRUCCIO DE FABRIQUES.
Rosselló, 168. — Despatx: De 3 a 6.

Moltes vegades pocs acaben amb la cabellera més esplèndida quan no es té la precaució d'acudir al Petroli Gal

Per a combatre la caiguda del cabell, és necessari mantenir el cuiro cabellut en estat de netedat perfecta i substituir amb un lubrificant el greix natural que li manca al cabell quan comença a perdre vigor. Per a aquesta doble fi la millor preparació és el

PETROLI GAL

Es una loció antisèptica de tocador. Neteja perfectament el cap de caspa i conté la caiguda del cabell, proporcionant-li vigor i flexibilitat. El Laboratori Municipal de Madrid va certificar la seva inocuitat l'any 1899.

El Congrés de Sanitat Civil, celebrat a Madrid l'any 1919, el va premiar per considerar-lo el millor preparat entre els de la seva classe. Vint-i-cinc anys de popularitat son la millor garantia de la seva eficàcia.

FLASCÓ : 2'50 PESSETES A TOTA ESPANYA

La vista de la causa per la mort de l'agent Escartín

EL FISCAL DEMANA UNA PENA DE MORT I DUES DE CADENA PERPETUA

Ahir matí començà a l'Audiència la vista per la mort de l'agent de Vigilància senyor Escartín, esdevinguda la matinada del dia 7 de maig de l'any passat al carrer de Vila i Vilà.

Són processats Alfons Miquel Martorell, Cesari Mallat Martín i Pere Flores Garcia.

Els defensen els advocats senyors Barriobero, Casas Sala i Melo, respectivament.

Actua de fiscal el senyor Brussola.

El tribunal el formen els magistrats senyors Muñoz, Trujeda, Martínez, Còrdova, Amat i Sturriaga.

ELS FETS, SEGONS EL FISCAL

Segons les conclusions provisionals del fiscal els processats, posats d'acord per matar el senyor Escartín, que s'havia distingit per la seva constància en la repressió dels crims de caràcter social, concitant-se per això l'odi i animositat dels elements del Sindicat únic, que encarregaren a aquells la perpetració dels seus criminals propòsits, van posar-se a l'aguait el dia d'autes entorn del domicili de l'esmentat senyor, i quan aquest arribà, ràpidament i inopinadament, li feren nombrosos dispars, causant-li greus ferides al costat esquerre del coll i dret del tòrax, mortals de necessitat i altres quatre menys greus que li ocasionaren la mort als nou dies.

LES CONCLUSIONS PROVISIONALS

El representant del ministeri públic qualifica els fets d'assassinat i atemptat a agent de l'autoritat i demana que es condemni pel primer dels dits delictes a Alfons Miquel Martorell, anteriorment condemnat per dispar, a la pena de mort i a cadena perpètua els altres dos processats, i a indemnitzar amb 5.000 pessetes a la família de la víctima; i per atemptat demana que s'imposi a cada un dels processats la pena de quatre anys, dos mesos i un dia de presó correccional i 250 pessetes de multa.

Les defenses sol·liciten l'absolució dels seus patrocinats.

INTERROGATORI DELS PROCESSATS

El d'Alfons Miquel Martorell:

Té 22 anys, ha estat processat i condemnat anteriorment. Pertany al ram de la fusta.

Contestant al fiscal diu que arribà de París el dia 6 de maig, anant al teatre amb l'Angel Pestoña, retirant-se a dormir a casa d'aquest a les dues de la matinada.

L'endemà es llevà tard.

Nega haver pres part en l'assassinat i no conegué els processats fins a la presó. Tampoc coneixia a Escartín. Fou detingut el dia 8 d'agost, mentre era a una reunió.

Cesari Mallat Martín:

Va vestit de tramviaire.

Diu que la nit abans del crim treballà fins a la una del matí, anant-se'n a dormir i aixecant-se tard. No pertanyia a cap Sindicat i no coneixia els processats ni a Escartín.

Nega la seva participació, afegint que després de treballar sempre es retirava a casa seva. Fou detingut el 18 de juliol, per un altre fet que no té relació amb el que motiva la vista. Posteriorment, en roda de presos, fou designat com un dels autors de la mort del senyor Escartín.

Pere Flores Garcia.

Té 26 anys. Ha estat processat i absolt per ús de nom suposat i per encobrir la fugida d'un amic seu. Diu que pertanyia al Sindicat únic i dormia a la redacció de "Solidaridad Obrera", per estar amenaçat pels elements del Sindicat lliure.

No coneix els altres processats, i nega haver pres part en el crim de què se l'acusa.

LA PROVA TESTIFICAL

María Rojas Colorado:

Es la vídua de la víctima. Diu que el dia d'autes estava al balcó esperant el seu marit quan veié parats al carrer tres subjectes, dos dels quals dispararen en passar l'Escartín. Reconeix a Alfons Miquel i Cesari Mallart com autors dels dispars. No veié disparar el tramviari. Manifesta que també reconegué els processats en la roda de presos a la presó.

A preguntes de les defenses diu que acostumava a llevar-se tots els matins per esperar l'Escartín.

Es llegeix una declaració per aclarir alguns punts que semblen contradictoris.

Diu que rebé la visita d'alguns agents de policia que li donaren el condol, negant que es posés d'acord amb ells per acusar els processats.

Contestant al defensor de Mallat diu que en casar-se amb l'Escartín "in articulo mortis" aquell conservava totes les facultats, essent certes les declaracions que aquell féu abans de morir.

El senyor Barriobero posa en coneixement del tribunal les contradiccions en què incorre la vídua. [illegible] les declaracions queden [illegible] les contradiccions.

El guàrdia Gutiérrez:

No coneix els processats. Es trobava el dia del succés de servei al carrer de Vila i Vilà.

En sentir els trets hi anà amb el seu company, veient fugir els agressors en direcció a la muntanya de Montjuich, recordant les senyes d'un, que coincideixen amb el processat Alfons Miquel.

El senyor Barriobero assenyala les contradiccions del testimoni, ja que en el sumari porta dit que no passava ningú, i en aquest acte diu que passava molta gent; diu també que a les cinc del matí, hora en què succeí el fet, estava oberta una taverna prop d'allí, en la qual hi havia cinc o sis homes.

Daniel Aixelà:

Es el taverner del carrer de Vila i Vilà. No coneix els processats. Diu que a les cinc del matí del dia 7 de maig de 1923 es trobava a la taverna, servint els parroquians i que, en sentir els dispars, no va poder sortir, per estar servint, i no poder abandonar els seus interessos. No va veure res i no sap res del fet. Afegeix que en aquell moment hi havia deu o dotze obrers a la porta del seu establiment.

El testimoni Josep Estrada no compareix.

Jaume Pascual:

Es guàrdia de Seguretat, no coneix els processats i conegué el senyor Escartín.

Diu que el dia d'autes prestava servei a la plaça de Sant Pau i en sentir els trets anà al carrer de Vila i Vilà, trobant el senyor Escartín a terra, i en preguntar-li si coneixia algun dels autors contestà: "Són tres, m'han mort. Un d'ells és Mallat", no veient cap dels agressors, ajudà a portar l'Escartín a la Casa de Socors, on comparegué la muller. Afegeix que el carrer estava solitari.

Joan Garcia:

També és guàrdia de Seguretat, no coneix els processats i havia conegut l'Escartín. Fa iguals manifestacions que el testimoni d'abans, afegint que anà a cercar un capellà, no veient cap dona a la Casa de Socors.

Miquel Segura:

Es venedor ambulant i no coneix els processats ni el mort.

Diu que el dia 7 de maig sortia de casa seva i en arribar al carrer de Vila i Vilà sentí uns trets, marxant al seu treball i sentint uns crits des d'un balcó, no sabent res de l'atemptat.

No va veure fugir ningú.

Els altres testimonis del fiscal són renunciats i són cridats els de les defenses.

Julí Andreu:

Agent de vigilància. Era amic de l'Escartín. Diu, contestant a l'advocat senyor Barriobero, que no sap res del crim.

D'altres no compareixen i les defenses demanen que es llegeixin les declaracions.

A tres quarts de dues el President suspèn l'acte fins avui a les deu.

EL GOVERNADOR

Anuncia que es farà la història del pa, i que, per tal que no augmenti el preu de la carn del bestiar boví, està disposat àdhuc a que la ciutat resti sense

Ahir, el general Milans del Bosch manifestà que demà, dissabte, al matí, visitarà la barriada de Pequín, per fer-se càrrec de les obres que calgui fer per evitar les inundacions en cas de temporal.

De moment, ha prohibit l'extracció de sorra.

Digué que en la reunió celebrada per la Junta de Proveïments, fou nomenada una ponència encarregada d'historiar tot el referent al problema del pa, i veure si es pot evitar l'augment del preu o bé contenir-lo.

Quant a la carn, la Junta donà un vot de confiança a la Comissió permanent.

Per la seva part el governador està decidit a que no augmenti el preu, i anuncià que prendrà totes les mesures que siguin possibles, encara que la ciutat quedi sense carn de bestiar boví, o sigui del que ve de Galícia.

Acabà dient que comptava amb l'ajut més decidit de l'Ajuntament.

DE L'AJUNTAMENT

PROJECTE D'EDICUL REBUTJAT

A la sessió últimament celebrada per la Comissió permanent, es donà compte d'una proposició subscrita pel tinent d'alcalde delegat d'Obres Públiques, no acceptant el projecte d'edicul de la plaça de Lesseps, presentat pel director del Gran Metropolità de Barcelona, davant l'informe de la ponència tècnica d'ornamentació que féu seva el director general dels Serveis tècnics.

La proposició aprovada diu així:

"Que en vista de l'informe emès per la ponència tècnica d'ornamentació de la Direcció general dels Serveis tècnics municipals i de les oposicions formulades pels veïns, es manifesti a la Direcció del Gran Metropolità que l'Ajuntament no accepta el projecte d'edicul de la plaça de Lesseps que presentà amb escrit en data del dia 15 d'octubre últim, i que per aprovar-lo precisa presentar-ne un altre de dimensions més reduïdes, o signi en el sentit de contenir sols l'ascensor, en la intel·ligència que s'haurà de construir amb materials naturals i de caràcter permanent i ornamental.

SORTEIG DE MINYONS

Ordenat per la Comissió mixta de reclutament, diumenge vinent s'efectuarà, a les oficines municipals del districte desè (ex-Cases Consistorials de Sant Martí, plaça de Valentí Almirall), el sorteig supletori per donar número al minyó indultat Innocenci Miralles Ferrer, del reemplaç de 1924. La qual cosa es fa pública per a coneixement dels minyons interessats en el dit sorteig.

També diumenge vinent, dia 23, a les deu del matí, se celebrarà al local de la Secció de Quintes del districte vuitè, d'aquesta ciutat (plaça Rius i Taulet, número 2), el sorteig supletori per donar número al minyó Josep Llatzer Burjalés, de l'actual reemplaç, per haver estat indultat de la penalitat de l'article 41 de la vigent llei de Reclutament en què estava incurs.

Es fa públic per a coneixement dels minyons concurrents al reemplaç de l'any actual.

[illegible]

EL QUE SAP "A B C"

El diari madrileny "A B C", que acostuma recollir les inspiracions del senyor Sala, dóna la següent informació relacionada amb la reunió de diputats d'aquesta setmana:

"Nosotros hemos podido saber que en la reunión no llegó a tratarse a fondo de ninguna de estas cuestiones —Estatut provincial, major intervenció dels diputats en la direcció de la Mancomunitat, etc.—por estimar que cualquiera que sea el pensamiento de los reunidos o de algunos de los que a la reunión concurrieron, era indispensable conocer la del Sr. Sala, que por hallarse enfermo todavía no había podido concurrir al Palacio de la Generalidad."

UNA ALTRA REUNIO

Hom anuncia per dilluns, a les cinc de la tarda, una altra reunió de diputats convocada pel comte de Fígols al seu despatx de la Diputació. Aquesta reunió *extraoficial* serà continuació de la celebrada aquesta setmana.

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Dia 20 de novembre de 1924

1. SITUACIO ATMOSFERICA GENERAL A LES 7 DEL MATI. (Observacions d'Europa Nord d'Africa i Atlàntic, rebudes per telegrafia sense fils):

El règim anticiclònic s'ha intensificat a tot l'occident europeu, amb el centre al Sudoest d'Anglaterra (1,038 milibars).

Excepte a la Península Ibèrica, on regna bon temps, la nuvolositat és general a tot Europa, registrant-se pluges i nevades a Austria i a gran part d'Alemanya i Bèlgica.

2. ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA, A LES 8 DEL MATI. (Observacions de la Xarxa meteorològica catalana, comunicades per telèfon):

Actualment regna bon temps a Catalunya, mes hi ha abundants i intenses boires glaçades a la província de Lleyda. — El fred és intens a tota la regió, doncs la temperatura màxima no ha passat de 14 graus a Figueres. La mínima ha estat de 5 graus sota zero al Sant Julià de Vilatorta.

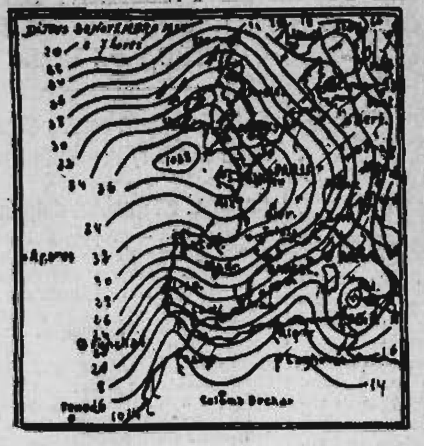

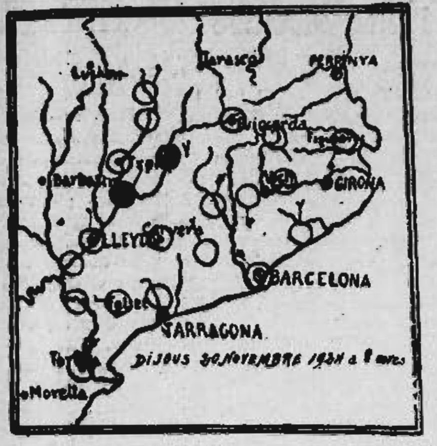

3. VENTS SUPERIORS A BARCELONA. Sondatges de l'atmòsfera lliures a les 12 hores

Altitud en metres:	250,	500,	1000,	2000,	3000.	4000,	5000,	6000.
Direcció:	NW.	NW.	WNW.	NNE.	NE.	NE.	NE.	ENE.
Velocitat en metres per segon:	1,	1,	1,	13.	17,	9,	10,	6.

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13 i 18 hores

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 768'5, 767'9, 768'9. — Termòmetre sec: 5'8, 14'0, 10'7. — Termòmetre humit: 3'6, 9'6, 8'4. — Humitat (centèssimes de saturació): 67, 53, 71. — Direcció del vent: WNW., WNW., calma. — Velocitat del vent en metres per segon: 4, 3, 0. — Estat del cel: serè, serè.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima: 16'4. — Mínima: 4'0. — Mínima arran de terra: 2'1. — Oscil·lació termomètrica: 12'4. — Temperatura mitja: 10'7. — Precipitació aigüosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 0'0 mil·límetres. — Recorregut del vent en igual temps: 41 quilòmetres.

Enterrament dels aviadors

—o—

Ahir al matí es féu l'enterrament dels dos dissortats aviadors Josep Piñer i Manuel Pérez, que moriren en caure un hidroavió.

La comitiva sortí de l'Hospital militar. Damunt de les caixes mortuòries, llurs companys de l'Aeronàutica havien posat corones de flors amb dedicatòries.

La clerecia castrense cantà una absolta a la porta de l'Hospital.

Darrera dels cotxes mortuoris presidien el dol el director i caps de l'Escola Aeronàutica i les autoritats.

El seguici passà per la Ronda de Sant Antoni. Al Pes de la Palla el cap de dol s'acomiadà de la resta del seguici, i marxaren cap al cementiri. Constantment uns quants avions i un dirigible evolucionaren damunt la ciutat durant el trist acte, acompanyant els cadàvers fins al cementiri Nou.

LES SARDANES

A SANT JUST DESVERN

A l'Ateneu Santjustenc s'hi celebrarà una audició de sardanes diumenge vinent, a la tarda, a càrrec de la cobla La Principal de Perelada.

S'executaran: "Neu rodona", Serrat; "El cavaller enamorat", Manén; "Trapassera", Pujol; "La font de l'Albera", Morera; "Prop d'una font", Blanch; "La Baldirona", Morera.

Hi haurà autos grocs al Bar "La Pansa", d'Hostafranchs.

• • •

El Foment de la Sardana, de Barcelona, ha organitzat per a demà, dissabte, a les deu del vespre, una selecta ballada de sardanes, la qual tindrà lloc a l'espaiosa sala de l'Ateneu Empordanès, a càrrec de la cobla Barcino.

Diumenge al matí celebrarà una altra ballada a la plaça de la Universitat, a càrrec de la cobla L'Arbucienca; en cas de pluja se celebrarà a l'Ateneu Empordanès, carrer del Pi, número 11.

Les classes d'ensenyament de sardanes que el Foment de la Sardana donava cada dissabte, de 7 a 9, a La Violeta de Clavé, han suspeses per causes contràries a la voluntat del C. D.

CRONICA DE CULTURA

CONFERENCIES

La conversa d'orientació professional organitzada per l'Associació de Comptables de Catalunya per a avui a les deu de la nit, al seu estatge social, Sant Honorat, 7, pral., anirà a càrrec del consoci N'Antoni Planas, el qual tractarà de "L'organització, funcionament i comptabilitat dels Sindicats vinícoles". Farà, a més a més, una breu ressenya de la projectada excursió a Olesa.

• • •

Avui, divendres, a dos quarts de deu de la vetlla, En Josep Salinas [illegible], al local de la Societat Vegetariana Naturista de Catalunya Asalto, 22, una conferència desenrotllant l'interessant tema: "El restrenyiment i la seva curació".

ACADEMIA D'HIGIENE DE CATALUNYA

L'Acadèmia d'Higiene de Catalunya celebrarà sessió científica pública avui, a dos quarts de deu de la nit, en la qual el doctor Feliu Proubasta desenrotllarà el tema: "Alguns punts higiènics".

CONTRA L'ANALFABETISME

Un grup de socis de l'Ateneu Enciclopèdic Popular es proposen crear una Secció que s'ha de dedicar a combatre l'analfabetisme.

Els consocis que simpatitzin amb la idea de la projectada Secció són pregats de passar a informar-se dels treballs de constitució que hom està fent, avui, divendres, dia 21, a les deu de la nit.

ESCOLA D'ARTS I OFICIS ARTISTICS I BELLES ARTS DE BARCELONA

Com a resultat de l'exercici d'oposició a la "Borsa de viatge" corresponent al pròxim passat curs de 1923-1924, ha estat donada a l'alumne d'aquesta escola Josep Sànchez Lozano.

L'exposició dels treballs serà pública, podent-se visitar al local de l'Escola (Llotja, segon pis), durant els dies 21, 22 i 24 d'aquest mes, de sis a vuit de la vesprada.

CLASSES DE TAQUIGRAFIA

Les classes de Taquigrafia de l'Ateneu Barceloní tenen oberta la matrícula per als que no pogueren matricular-se a principis de mes.

A les hores de costum continuen les pràctiques de velocitat i lectura.

Per inscriure's dirigir-se al local de classes de l'esmentat Ateneu, Canuda, 6, de set a vuit del vespre, tots els dimarts i divendres.

ELS TEATRES

GOYA.—"La Noria", tres actes de Francesc de Viu.

Aquest senyor de Viu és un periodista madrileny molt aplicat i molt intencionat; deixeble del senyor Benavente i del senyor Linares Rivas, vol escriure comèdies amb cara i ulls, amb moral pensament i tota la requincalla. El pobre senyor de Viu ha estrenat una cosa que se'n diu "La noria", en català "la sínia", que és de les coses més dolentetes que hem tingut el gust de presenciar en la tanda d'estrenes lamentables i intolerables que va donant el senyor Felip Sassone al públic del Goya i que, dit sigui de passada, és el públic més neula; perquè jo no sé què espera aquest públic a xiular noblement, a xiular tal com s'han de xiular les coses que un empresari no té dret d'encolomar al públic. Abans al Goya hi anava el sector de la Delegació d'Hisenda de la colònia aragonesa, d'aquelles noies que a l'estiu formen la colònia de Cuenca en el nostre dissortat Passeig de Gràcia. Però ara al Goya s'hi veu gent nostra, s'hi sent parlar la nostra llengua en els entreactes, a les llotges hi ha dames delicadíssimes. I aquest públic s'empassa les tonteries que s'estrenen a l'escenari. Es una cosa que fa molta pena. Potser és l'esquer de les conferències del senyor Sassone? Potser la veu de sirena del senyor Sassone ha fet el miracle? Sia el que sia, a nosaltres, com a barcelonins, ens fa vergonya i ho deplorem.

"La noria" és una comèdia dramàtica. Protagonista: una mena de Sant Lluís Gonçaga, amb tres unces de redactor de diari socialista de Càceres, i amb les escorrialles de l'"animateur" de totes les comèdies dolentes. Aquest protagonista, amb una sínia i un ase, fa més feina que la que ha fet qualsevol situació política amb deu anys d'actuar. Salva una família, casa les germanes incasables i es casa ell amb una desgraciada que un germà del protagonista ha fet mare de família. Literatura despreciable, d'aquella que fa riure de tan cursi, és el que hom sent mentre duren els tres actes. Hi ha un cant heroic a l'ase—l'ase surt en escena, i és un ase de debò—, que paga el preu de la butaca.

Després d'aquesta estrena, que potser és la més dolenta que s'ha fet al Goya, el senyor Sassone digué unes quantes paraules sobre la poesia i la vida de Rubén Darío. El senyor Sassone amb aquella facilitat i aquella gràcia, pronuncià uns acudits de "magazine" hispano-americà, a estones enginyosos i delicats, a estones vulgaríssims.

La senyora Palou recità poesies de Rubén Darío; recitar poesies de Rubén Darío no és precisament allò que la senyora Palou fa amb més gràcia.

S.

"EL BORINOT" A ROMEA

Aquesta nit, a dos quarts de deu en punt, tindrà lloc al teatre Romea la vetllada per celebrar el primer aniversari de l'aparició de "El Borinot", el popular setmanari humorístic i satíric.

El programa del festival conté dues comèdies, de dos actes cada una: "Don Pau dels Consells", tan graciosa i suggestiva, i "Malvasia de Sitges", que es pot considerar com un cap de brot del teatre català. Ambdues comèdies seran posades per la notable companyia del Romea, que en fa belles creacions.

El director de la companyia, En Joaquim Montero, dirà el monòleg del borinot, amb aquell seu art i elegància.

Entre una comèdia i l'altra hi haurà la part musical, cançons joioses i festives: "Xamosa noia", de Dargomirgsky; "Ma dona es morta", popular francesa (harmonitzada per C. Lozano; "Vot de donzella", Chopin; "Cançó del silfi", Wolf; "Nupcial", L. de Grignon; "Cançó", Longàs.

Aquestes cançons seran interpretades per l'excelsa diva de lied l'eminent cantatriu Na Mercè Plantada, que, amb l'art exquisit de la seva màgica veu, en fa immillorables interpretacions.

El mateix Longàs, el compositor i pianista mestre s'encarregarà de la part musical, sobre piano marca Grotkian Steinweg, de la casa Werner.

Aquesta nit s'estrenarà al teatre Novetats el conte oriental en un acte, de Sepúlveda i [illegible], música del mestre Power, "Pasión de esclavo", interpretant els principals personatges els aplaudits artistes Júlia Castrillo i Llàtzer Izarza. Completarà el programa l'obra de gran èxit del mestre Acevedo, "Rey Blas", per la Mayendía, Redondo, Ferrer, Ortiz de Zàrate, Llauradó i altres primeres figures de la companyia.

Demà, a la tarda tindrà lloc l'estrena de "Como se hace un hombre", de G. del Castillo, Berna i mestre Guerrero, i amb la qual es presentarà al públic el popular primer actor còmic Rogeli Juárez. En aquesta obra la Mayendía està encarregada del paper que els autors confiaren a Loreto Prado, quan la seva estada a Madrid.

TEATRE DE L'ORFEO GRACIENC

L'obra triada per la companyia catalana de declamació Estudi Círera, per a ésser representada en el local-teatre de l'Orfeó Gracienc diumenge vinent a la tarda, és la comèdia de gran èxit, original de N'Adrià Gual, denominada "Els pobres menestrals", en la qual obra tant es distingeix l'aplaudit primer actor i director de la dita companyia N'Alexandre Nolla, molt ben secundat per la gentil primera actriu senyoreta Rosa Coló.

CINEMES

COLISEUM. — L'estrena de "Els deu manaments"

Com anunciàvem en el nostre "Pall Mall", dimecres a la nit s'estrenà en aquest monumental cinema la pellícula de la qual s'ha vingut parlant tant temps. La sala presentava un aspecte de gran solemnitat. Ja no era l'estrena d'una pellícula com abans es feia. El cinema ha assolit una importància tan gran, que actes com l'estrena d'una pellícula com "Els deu manaments" adquireixen un relleu tan gran com l'estrena de qualsevol de les grans obres del teatre.

El públic, que a més de nombrós era escollidíssim, no es veié pas defraudat, com sol ocórrer sempre que se li ponderen massa les coses: molt al contrari; ja que les possibilitats del cinema posades en mans de Cecil B. de Mille han donat tot el rendiment que són capaces, sostingudes per una empresa com la Famous Lasky Corporation.

La sensació d'època és perfecta, sense que dels inevitables trucs se'n vegi la trampa, i Teodor Roberts hi fa un famós Moisès. Igualment està molt ben lligada la part moderna com a conseqüència de l'antiga.

CRONICA JUDICIA

Assenyalaments per a

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Audiència. — Incident: Josep Puig Soler contra Andreu Marí Company.

Nord.—Major quantia: Jaume Farré contra Josepa Nadal.

Oest.—Menor quantia: Ferran Fuster contra Loreto Esteban.

Lleyda.—Incident: Enric Capdevila contra Julià Mangrané.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera. — Audiència. —Un oral per robatori contra E. Llorena.—Dos incidents per estafa i danys.

Secció segona.—Oest.—Adulteri contra Anna Llarens i un altre. Oral.

Secció tercera. — Acabament de la vista per assassinat d'Escartín.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Per a demà s'han fet els següents assenyalaments:

Antejudicis a les deu.—Número 1723: per reclamació de salaris de l'obrer Josep Puerto contra el patró Josep Belanzó i un altre. — Número 1724: per reclamació de salaris de l'obrer Josep Bernat contra el patró Pastor i Fernàndez. — Número 1725: per reclamació de salaris de l'obrer Rafel Gonzàlez contra el patró Novitas Bori Germans, S. en C.—Número 1726: per reclamació de salaris de l'obrer Felicià Gurb contra el patró Pere Ginjo.

Judicis a dos quarts d'onze.—Número 1440: per accident del treball de l'obrer Rosend Cirujeda contra el patró Ferrocarrils Catalans i L'Abeille. Jurats: patrons, Ruiz, Banús i Jeremías; obrers, Miret, Gómez i Castell.

A les onze. — Número 1538: per accident del treball de l'obrer Ramon Berenguer contra el patró Jaume Blas. Jurats: patrons, Vila, Carbonell i Ruiz; obrers, Caballer A., Gallinat i Miret.

A un quart de dotze.—Número 1546: per reclamació de salaris de l'obrer Gregori Puente contra el patró Autòmnibus de Barcelona, S. A.

A dos quarts de dotze.—Número 1547: per reclamació de salaris de l'obrer Josep Roda contra el patró Miquel Rosselló. Jurats: patrons, Barba, Fàbregas i Carabonell; obrers, Caballer A., Gallinat i Llorens.

A tres quarts de dotte.—Número 1382: per reclamació de salaris de l'obrer Emili Somenge contra el patró Josep Gorro. Jurats: patrons, Barba, Fugaset i Ferreres; obrers, Rodríguez, Villaplana i Corbi.

CRONICA SOCIAL

Per la present es convida totes les associades de la Secció Mútua Feminal del C. A. de D. del C. i de la I. a la Junta general extraordinària que per a l'elecció de president, tindrà lloc al seu estatge social (Rambla de Santa Mònica, 25) demà, dissabte, essent de primera convocatòria a dos quarts de deu de la vetlla, i de segona a les deu.

Es una d'aquelles pellícules que fan callar una bona estona els detractors recalcitrants del cinema, que no podran menys d'anar-la a veure, pels elogis que per tot arreu en sentiran fer, gràcies al nou i racional sistema inaugurat per l'Empresa del Cinema i la direcció de la Selecine, de mantenir els èxits en el programa tal com es fa en el teatre, la qual cosa permetrà que tot Barcelona, malgrat de la gran cabuda del sumptuós local, pugui desfilar pel Coliseum completant-lo a cada sessió, com la de l'estrena.

Obsequi de la Societat "Nestlé"

Contra remesa de 25 etiquetes blanques de les que van enganxades en el pot de la Farina Lacteada Nestlé", es regalarà una preciosa nina.

Les etiquetes poden presentar-se a les oficines de la SOCIETAT NESTLE, Granvia Layetana, 41, Barcelona.

Aquest obsequi anirà acompanyat d'un Butlletí del nostre Concurs per l'adjudicació d'una nina gran tamany.

CATALUNYA

TORROELLA DE MONTGRI

D'un concurs : Preparant la festa de Santa Catarina : La fira de Sant Andreu : Pellícules : Futbol : Greu accident :-: Altres noves

En el XII concurs del Consell Superior de Protecció a la Infància, celebrat recentment a Madrid, ha obtingut el premi pel millor treball pedagògic el mestre nacional d'aquesta vila En Pere Blasi.

— Els administradors de l'ermita de Santa Catarina han contractat una cobla torroellenca per amenitzar la festa de Santa Catarina. Com tots els anys hi haurà ofici i sardanes a la capella i sardanes i ball a Torroella.

— També es parla ja de la fira de Sant Andreu, una de les més concorregudes i antigues de la província.

— L'empresa del cinema Torroellenc començarà a projectar el dia 7 de desembre la coneguda pellícula "L'orfeneta".

També té el propòsit de contractar bons artistes cantants i fer algunes reformes a la sala d'espectacles.

— Hom diu que una persona molt caritativa té el propòsit d'oferir una forta quantitat per acabar el campanar de Torroella.

No cal dir quant ens alegraria que fos certa aquesta noticia.

— El conegut industrial En Sagartes Alabau ha fet importants reformes per eixamplar el negoci de quincalleria, ferreteria i similars que té al carrer del Comerç en aquesta vila.

— **Els terrassans estan en plena sembra. Sovintegen les pluges. El temps s'ha refrescat molt.**

— Diumenge tingué lloc en aquesta vila el primer partit del campionat de la província, guanyant els locals, en noble lluita contra l'Emporium F. C., de Figueres, per 2 gols a 0.

— **Dimarts**, en ocasió de tocar la campana grossa de l'església de Sant Genís, de Torroella, van trencar-se les nanses, caient aquella al carrer.

Cal remarcar que és la que es va collocar la setmana passada, la qual noticia publicàrem el dia 15 en aquest mateix lloc.

En caure a terra va quedar trencada, fent un forat d'uns 40 centímetres de fondària. No hi hagué desgràcies personals.

Els veïns diuen que al caure semblava que les cases s'esfondraven, creient que es tractava d'un terratrèmol.

Els perits senyors J. M. Duran i Vicents Puig han dit que l'única causa que motivà l'accident és l'ésser mal material l'utilitzat per a les esmentades nanses.

Malgrat ésser al vespre i fer un fred molt intens, els curiosos s'hi comptaven a centenars.

Es de lamentar l'ocorregut, ja que era una campana d'un so molt majestuós i del gust de tothom.

LLEYDA

La fundació benèfica Pia Almoina

Es cosa sabuda que a Lleyda existeix una rica fundació benèfica, anomenada "Pia Almoina". El seu origen arrenca, no res menys que dels temps de la reconquista de la ciutat als moros i durant tota l'edat mitjana i bona part de la moderna prengué un continuat increment, gràcies a deixes privades d'importància. Fins l'any 1842 fou administrada la fundació pel cabilde catedral, però en aquella data passà a la nova Junta de Beneficència, la qual repartí les rendes entre diverses corporacions per a serveis extraordinaris d'assistència als pobres. Una cinquena part de les rendes s'aplicà al sosteniment de l'Institut de segon ensenyament, però havent passat aquesta atenció a càrrec de l'Estat i reconegudes darrerament dites rendes com a extraordinàries, aquest ha stat els anys darrers administrat lliurement pel claustre de professors. La part aquesta puja a unes 18.000 pessetes anuals, ultra una importantíssima suma de retardaments; amb tot això, el claustre fundà unes classes nocturnes, unes beques, uns concursos de treballs escolars, un butlletí entre infantil i científic, una biblioteca pública, unes excursions d'estudi i, darrerament, el "Campo Escolar".

Però en començar el curs corrent foren sorpresos els alumnes de "Pia Almoina" per la reducció de les classes, de tres hores que duraven, a una sola hora, el mateix que l'obriment de la biblioteca, i per la supressió de concursos, butlletins i excursions. Per això s'han dirigit atentament al claustre per saber-ne la causa. Aquest, finalment, els ha respost verbalment per tal de fer-los conèixer la seva convincent oratòria i riquesa de gestos que posseeix. Els digué quin era l'estat econòmic que certament no sembla gaire falaguer, tota vegada que se'ls despenjà amb què s'havien eixugut els recursos i no hi havia manera de continuar com abans.

Els antics lleydatans deixaren diners per consolidar la hisenda de "Pia Almoina", però no pensaven que al mort l'enterren i queda el viu.

A PASTA PER A AFAITAR NIX ha estat elaborada pensant no sols en que ha de suavitzar el pèl per a fer-lo tallable sense gran esforç, sinó pensant també en què curi l'epidermis de tota irritació, grans, rojors, etc.

La Pasta NIX és, doncs, un factor preciós per a l'operació d'afaitar-se i al mateix temps un producte d'higiene per a la pell.

Usant la Pasta NIX s'eviten tots els perills de contagi, no sols per la naturalesa de la Pasta en si, sinó també per que s'eliminen sabons, brotxes, vasos i tota mena d'objectes porta-microbis.

Usant la Pasta NIX simplificarà l'operació d'afaitar-se, hi empleara tres o quatre minuts, no sentirà després cap irritació ni molestia a la pell i, si la tenia abans d'afaitar-se, li desapareixerà, perquè, cal no oblidar-ho, LA «PASTA NIX» ES, ABANS DE TOT, UN PRODUCTE PER A L'EPIDERMIS

DEMANI-HO EN DROGUERIES, PERFUMERIES, ETC., AL PREU DE 2'50 PESSETES TUB

TARRAGONA

Radiotelefonia : Rubinstein a Tarragona : Accident a la mar : El moviment del port : Altres noves

La Penya Esportiva Cafè de Tarragona, amb el fi que el seu local reuneixi com més condicions millor per als socis, està realitzant una sèrie de reformes, les quals quasi ja estan acabant-se

Tan bon punt ho estiguin es procedirà a la installació d'un aparell receptor de telefonia sense fils, el qual funcionarà cada dia, per tal que des de la sala de la Penya es puguin oir els programes de les principals estacions emissores d'Europa.

Felicitem a la Penya Esportiva per la seva iniciativa i celebrem que nagin estat els elements esportius els que s'hagin preocupat que els tarragonins tots puguin gaudir i apreciar en tota la seva magnitud la importància de la telefonia sense fils.

— La societat "Filharmònica de Tarragona" torna a anar en renou, per tal d'organitzar els concerts que cada any per aquesta època va donant al teatre Principal. El primer concert d'enguany, que serà el dia 29 del mes que som, el donarà el famós pianista Rubinstein, el qual interpretarà obres de Beethoven, Chopin, Falla i Albéniz. El programa l'inserirem més endavant.

— Ha estat constituïda en aquesta ciutat la Delegació del Reial Moto Club de Catalunya, el Consell Directiu de la qual el componen els senyors En Lluís Bonet, president, ànima i ferm puntal, avui per avui, de l'esport tarragoní; N'Emmanuel Marsal, vice-president; En Josep Bonet, tresorer; En Modest Dalmau, secretari; N'Antoni Rossell, En Manuel Romeu, N'Antoni Artal, En Joan Boada, En Jaume Gramunt, En Josep Boada i En Manuel Vilar d'Oròvio, vocals.

La Delegació aquesta, constituïda oficialment, es proposa sollicitar del Moto Club que adjudiqui a Tarragona alguna de les seves grans proves, per tal que en el món esportiu hi prengui seient la nostra ciutat, com de fet ja li pertoca.

— Havent desaparegut ja, sortosament, la pesta porcina que feia minvar aquest preuat bestiar, se'n tornen ja a matar a l'escorxador per al proveiment dels nostres mercats.

— Han estat aquí les nostres paisanes i notables artistes Na Maria Josepa Regnard i N'Anna Aimat, a les quals acompanyava l'eminent poeta català Apelles Mestres.

D'aquí marxaren cap a Reus, on havien de donar un concert al teatre Bartrina.

— El governador militar ha sollicitat del nostre Ajuntament que es traslladi al passeig de Pi i Margall, davant mateix del xamós "Balcó de la Mediterrània", el quiosc on cada diumenge toca la música; fins ara ho feia a la Rambla de Sant Joan. Aquesta pensada del governador militar la trobem molt encertada, i creiem que l'Ajuntament també la hi trobarà, i manarà tot seguit el seu trasllat.

— Una parella de barques del "bou" que es trobaven al cap de Salou, en direcció al nostre port, toparen una amb l'altra, naufragant una d'elles i resultant l'altra amb serioses avaries. Altres barques que també pescaven no gaire lluny del lloc de l'accident corregueren a auxiliar els nàufrags, havent-ho aconseguit, sense que hi manqués cap tribulant. La barca malmesa ha estat remolcada al nostre port i l'altra es quedà al fons de la mar.

Celebrem que no hi hagi hagut cap desgràcia personal en aquest inesperat accident. Eren les set del vespre i ja era fosc quan esdevingué.

— Ha estat agafat un noi de 15 anys anomenat Tomás Lluís Làzaro, fill d'Ulldecona, el qual havia fugit de casa els seus pares. Ha estat reclòs a l'Asil de Sant Josep.

— La nostra benvolguda paisana Na Francisca Monguió, esposa del metge de Cambrils En Josep Roig, i filla del no menys benvolgut amic l'arquitecte En Pau Monguió Segura, ha infantat un xamós nen, el qual ha emplenat de joia la llar del feliç matrimoni. A tots els felicitem.

— Durant la darrera setmana s'embarcaren al nostre port, amb destinació a altres de l'estranger, 1,115 bocois, 374 pipes, 138 mitges, 70 quarts, 2 octaus, 70 bordeleses, 93 barrils de vi, 13,162 quilos d'oli d'oliva, 2,022 sacs d'avellanes en gra, 6,229 sacs d'avellanes en clofolla, 1,465 sacs d'ametlla en clofolla, 1,574 sacs i 4,983 caixes d'ametlla en gra, 35 caixes i 4 sacs de pinyons pelats, 25 caixes de figues seques, 50 caixes de conserves vegetals, 47 tabals de sardines salades i premsades, 46 caixes de botelles amb licor Chartreuse, 800 sacs de morques de vi, 150 caixes de pasta regalècia, 41 farcells de regalècia, 16 bales de taps de suro, 494 llengots de plom i 10,200 quilos de mineral de plom.

ESPLUGA DE FRANCOLI

Obituari : Noces : Futbol : Altres noves

Morí dies passats, a l'edat de 62 anys, l'industrial convilatà En Martí Guasch.

Rebi la seva família el nostre condol.

— A l'ermita de la Santíssima Trinitat se celebraren les noces dels convilatans En Salvador Minguella i Josa, comerciant, amb la bella senyoreta Na Maria Roig i Altarriba.

Després d'obsequiar els invitats amb un suculent àpat, sortiren cap a l'estranger.

Desitgem als novells esposos una eterna lluna de mel.

— El primer equip de l'Espluga F. C. es traslladà al poble de Pla de Cabra, on jugà un partit de futbol amb el primer equip del dit poble, del qual en sortí victoriós el nostre equip, per 4 gols a 0.

Els gols foren entrats tres per Vidal i un per Chinelli.

— La Junta de la Congregació Mariana ha estat formada de la següent manera: president, Antoni Esplugues vice-president, Josep M. Torruella; secretari, Joaquim Miquel; sots-secretari, Joan Bulló; tresorer, Josep Tost; vocals Ramon Martín i Joan Olivart.

— Ha estat nomenat regent de la parròquia del poble de Farena el vicari de la parròquia d'aquesta vila, mossèn Lluís Batlle, en substitució del qual ha vingut mossèn Ramon Guiu.

— Segons se'ns diu, la Companyia Canadenca d'electricitat posarà llum elèctrica als pobles de Prades, Vilanova de Prades i Vallclara.

— Ja fa uns quants dies que comencem a sentir el fred cru dels altres anys.

VALLS

Una actitud de l'Ajuntament : Bones millores : Futbol : Noves diverses

Circulen rumors, dels quals ja se n'ha fet ressò part de la Premsa local, que en el plet que la ciutat sosté amb la Companyia d'electricitat "Riegos y Fuerza del Ebro", l'Ajuntament es decantarà del costat de l'empresa o sigui en contra dels interessos dels consumidors i del parer de les societats econòmiques, exposat suara amb motiu d'ésser cridades per exposar llur criteri en aquest afer.

Costa, però, de creure que al capdavall l'Ajuntament vallenc adopti semblant actitud, amb la qual es posaria un estigma d'aquells que no es treuen.

— La Premsa local ha dedicat fervorosos elogis als tres rectors de les parròquies de Valls que suara han marxat a altres poblacions, per fer-se càrrec dels nous càrrecs.

— Està malalt d'extrema gravetat, havent-se-li administrat els darrers Sagraments, el conegut recader En Jaume Pi i Funoll.

— Diumenge passat estigué a la nostra ciutat l'inspector provincial del Treball, senyor Altimira, per tal de vetllar pel compliment de la llei del repòs dominical.

— Per fi ja s'han començat els treballs per empedrar la muralla de les Creus, des del cantó del carrer del doctor Cessat fins al pont de la carretera de Lleyda.

No cal dir la importància que suposa la millora, més que tot si hom pensa que ara tindrem empedrat el tros de carrer on hi ha el teatre Principal, el qual esdevenia intransitable tan bon punt queien quatre gotes i donava una impressió de bruticia als forasters que no coneixien la ciutat.

L'entrada de la població pel cantó de la carretera de Lleyda, donada la molta amplada que té presentarà molt bon aspecte.

— Diumenge passat correspongué a l'equip local Atlètic Vallenc anar a Tarragona a jugar un partit de campionat amb el Gimnàstic. El resultat fou advers als nostres, per 6 gols a 0.

Al camp del Passeig de l'Estació jugaren el Valls Esportiu i el Catalònia, de *Tarragona*. Dominaren tot el partit els vallencs, si bé no feren cap bona partida. Guanyà el Valls Esportiu, per 3 gols a 0.

Diumenge vinent tocarà jugarse el partit Atlètic Vallenc-Vendrell F. C., al camp d'aquest darrer.

El Valls Esportiu el mateix dia i al seu camp, se les farà amb el F. C. Montblanquí, essent aquest partit el primer de la segona volta.

— Dilluns passat, a l'església de la Mare de Déu del Lledó, començaren les solemnes "Quaranta hores", fundades per la senyora Tecla Roig, vídua de Massó.

VILANOVA

Robatori frustrat : Defunció : La nostra Escola : En Martí Torrents

El dia 11, pels volts de les onze de la nit, hi hagué un intent de robatori a un establiment de carnisseria de la plaça dels Carros, el qual causà molta alarma.

Els malfactors eren un home estrafet, d'uns vint-i-vuit anys, i un jovenet de disset, els quals, al veure que havien estat descoberts pels serenos del barri, precipitadament fugiren, rebent un d'ells una important ferida al cap en voler saltar un balconet per ésser més aviat al carrer. Foren portats vigilats a la Casa de la Vila i tancats als seus calabossos. En el registre que després d'ocorregut el fet es verificà al dit establiment no es trobà a mancar cap quantitat en metàllic ni res anormal que acredités que els lladres s'emportessin quelcom.

— A l'edat de 54 anys i després de llarguíssima dolença, ha mort a la nostra vila sor Concepció Alsius, de l'orde religiosa de Sant Vicents de Paül, mare superiora del benèfic establiment de la Casa Empar, del qual important cercle era ferventa servidora. Gaudia sor Concepció de moltíssimes amistads a la nostra vila, pel seu caràcter afable i era una entusiasta amant de tot el que tenia un aire catalanesc i en manera particular la sardana.

Els funerals i enterrament han constituït una imponent manifestació de dol.

Descansi en pau la bondadosa religiosa.

— Segons hem pogut assabentar-nos, sembla que ja s'ha fallat el plet de l'Escola Industrial de la nostra vila, l'important centre cultural del qual tot Vilanova n'està joiosa.

Pel dit fallament sembla que la nostra Escola ha de desaparèixer definitivament d'entre nosaltres, quedant reduïdes les seves funcions únicament a Escola Elemental, pel qual motiu molts i molts joves de famílies modestes que fent un gran esforç aconseguien que llurs fills tinguessin un títol de Perit, guanyat amb els seus estudis, ara se'ls arrabassa per complet aquestes probabilitats i veuen esfumar-se les illusions que els seus fills siguin quelcom considerats a la societat. Nosaltres creiem que totes les forces vives de Vilanova i tots els vilanovins en general haurien d'apurar i esgotar tots els mitjans possibles perquè aquest fallament, que no és més que una cosa escrita, no es portés a la realitat, deixant allunyar de vora nostre una Escola que produeix per a Vilanova homes de profit i de carrera.

Esperem aquesta reacció de Vilanova, que serà en benefici de tots els vilanovins.

— Als salons del Centre de Lectura de Reus, aquests darrers dies s'ha celebrat una Exposició de pintura, amb quadros del nostre notable artista vilanoví En Martí Torrents, havent constituït un gros èxit per al nostre bon amic, del qual no podem deixar de felicitar-lo coralment.

MOLLET DEL VALLES

El paviment : Homenatge : De sardanes : Futbol

Tant de temps feia que es venia parlant de l'arranjament del carrer de Santa Perpètua que ja tothom començava d'estar content en veure que hi tiraven terra.

Mes sigui degut a què la terra aquella era sobrera del camí veïnal que s'està obrint entre Mollet, Santa Perpètua i Sabadell i no sabien on tirar-la, o, per un oblit (?) de l'empresa, o bé per economies, que ni han tirat grava ni han passat el corró, i ara amb aquestes pluges darreres ha quedat un fangueig que si abans no s'hi podia passar perquè hi havia sots, ara és més impossible que abans, car els carros queden ensorrats i el pobre transeünt a risc de no poder desenganxar els peus d'allí dintre.

— Uns quants amics del malaguanyat jove Jaume Lamarca (mort d'accident a la carretera de Parets) anaren a retre un record al seu company, portant-li una gran corona de flors i dient-li unes absoltes el senyor rector de Parets, el qual féu un parlament a la memòria del difunt, deixant a tots pregonament emocionats.

— I allò de les sardanes, joves molletencs, com ha quedat? De primer semblava que s'agafava amb molt d'entusiasme, mes de cop i volta tot s'ha acabat.

Ens sembla que encara l'afició no està tan perduda com això per no fer-se més ballades. Un altre dia ens n'ocuparem més extensament.

— A benefici dels jugadors que no estan subvencionats pel club es jugà un partit entre el S. C. Mollet i U. E. Sabadell, quedant 5 a 0 a favor dels locals.

EL GOVERN DEL DIRECTORI MILITAR

EN EL COMBAT QUE, PER COBRIR LA RETIRADA DE LES FORCES QUE OCUPAVEN XAUEN, SOSTINGUE LA COLUMNA DEL GENERAL SERRANO ENTRE DAR-ACABA I ZOCO-EL-ARBA, JUNT AMB L'HEROIC GENERAL SERRANO, MORI EL TINENT CORONEL TEMPRANO I RESULTAREN FERITS EL GENERAL FREDERIC BERENGUER, ELS TINENTS CORONELS ALVAREZ ARENAS I CASADO, I ALGUNS OFICIALS.

LES TROPES SOSTINGUEREN AMB EXIT, SOTA UNA PLUJA TORRENCIAL, EL FORT COMBAT QUE TINGUE MOMENTS DIFICILS.

HA ESTAT CREAT EL CARREC D'INTENDENT GENERAL DE L'EXERCIT D'ESPANYA A L'AFRICA.

EL CAMI DE XAUEN A TETUAN

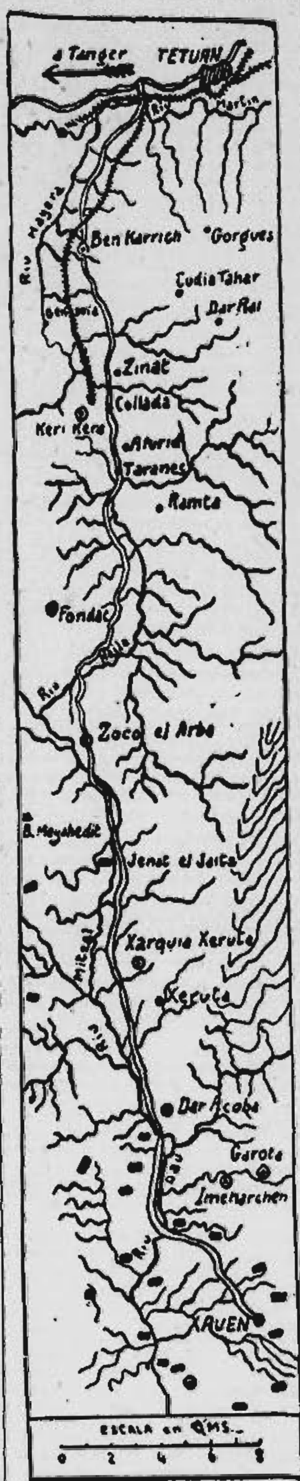

NOTA DE CAPITANIA

A Capitania general ens han facilitat la nota següent:

"El Excmo. Sr. general encargado del despacho del ministerio de la Guerra, en telegrama de 19, dice:

El Presidente Directorio, en conferencia de hoy a Presidente interino: El repliegue de ayer sobre Xeruta de la columna Serrano fué más duro, concentrándose sobre ella numerosos enemigos, no obstante lo cual se hizo con orden. Se ha empezado repliegue impedimenta columna Serrano sobre Zoco sin gran resistencia y perfecto orden, pero con la fatalidad de que un paco ha producido la muerte del general Serrano por una herida en el cuello, por lo que salió a tomar el mando el general Berenguer. Sigue violento temporal de agua y viento. Se pudieron salvar los hombres del torpedero 10, pero no se tienen noticias de Larache. Después del telegrama de hoy recibo otro muy lacónico comandante general diciendo que se había hecho en el zoco la completa reunión de la columna del general Serrano y que el combate posterior había sido rudo. Por más esfuerzos hechos no he podido tener nueva comunicación y llegada esta hora no quiero retrasar la mía con ustedes. He dispuesto que mañana no se haga repliegue alguno y que las fuerzas se reorganicen en el zoco, donde hay unos 12,000 hombres y evacuen sus bajas e impedimentas con servicio de protección que se procurará dar también desde aquí a Ben Carric y Laucien, no obstante los lagos formados y la continua lluvia.

En Larache, a favor de un día espléndido, se han hecho hoy afortunadas operaciones sin bajas de socorro y fortalecimiento de puestos del sector de Mexerah, y la actitud de las cabilas parece cambiar favorablemente, debido sin duda a los duros castigos de los días pasados. A continuación le transmito el último telegrama recibido del comandante general desde el Zoco, recibido a las 14. Terminado el repliegue de la columna sobre el Zoco Arbâa, entre furioso temporal de agua, frío y viento, que ya muy intenso esta mañana ha ido aumentando progresivamente y entorpeciendo considerablemente los movimientos. Posteriormente el general en jefe dice al presidente interino: Ruego haga presente a Su Majestad el Rey, que yo me honraré mucho representándole en el entierro del general Serrano.

Radio acabado de recibir del general Navarro dice que ha quedado escalonada en Taranes la columna Castro, con seis batallones y regulares de Tetuan. Le saludo afectuosamente.

COMUNICAT OFICIAL

Madrid, 20.—El comunicat oficial facilitat aquesta matinada diu:

Zona oriental.—A causa de violent temporal es troben tallades totes les comunicacions telefòniques.

Zona occidental. — Avui continua replegament columna Serrano, des de Xeruta a Zoco el Arbâa, entaulantse important combat al congost Amara, del qual per causa del temporal no es tenen notícies detallades, arribant totes les forces al Zoco el Arbâa.

A la zona Larraix, columna Carrasco sortí ahir matí de Mexerah, aixecant setge Ain-Rapta i rellevant guarnició, el comportament de la qual ha estat brillantíssim, quedant proveïda per a 15 dies.

L'enemic hostilitzà durament, no obstant, aconseguint-se tots els objectius proposats.

Avui la columna Carrasco féu feliç i encertada operació per proveir posició Tafera, avançadeta i Herba, sense cap baixa, malgrat hostilitzar l'enemic, cooperant oportunament una esquadreta aviació, i evacuant ferits i malalts.

Posicions quedaren proveïdes per 15 dies.

Es féu un combol de trenta camions i 400 càrregues al campament de Mexerah per proveir-lo.

Columna 1 sector, sense novetat.

Columna Prat, des de Megaret, féu operació sobre Hain Iba, a Tazonmeart, sense un sol tret.

Tinent interventor Beni-Gorfet, ajudat per l'artilleria Aulex, efectuà una sortida amb mohani, aconseguint destruir les trinxeres enemigues.

LES BAIXES DEL COMBAT DEL ZOCO EL ARBA

Madrid, 20.—A les dues de la tarda han facilitat a la Presidència la següent nota oficial:

"Les últimes notícies rebudes del Marroc, donen a conèixer sensibles baixes ocorregudes en la marxa retrògrada de les columnes Castro i Serrano, sobre Zoco el Arba, entre les quals figuren el senyor Fredreric Berenguer, ferit a la cuixa dreta, en incorporar-se a prendre el comandament.

El tinent coronel Temprano, mort.

Ferits, el tinents coronels Alvarez Arenas i Casado, i alguns oficials i tropa, en la seva majoria indígenes i del Terç."

COM MORI EL GENERAL SERRANO I FOU FERIT EL GENERAL BERENGUER

Per informes particulars se sap que en iniciar-se la marxa retrògrada de Xeruta cap el Zoco el Arba una pluja torrencial dificultà la sortida de la nombrosa impedimenta, malgrat el qual la marxa s'efectuà en perfecte ordre.

El general Serrano estava presenciant el moviment des d'una coma, on rebé la ferida que li produí la mort.

A mesura que el temporal era més fort, l'enemic començà a "picar" la retirada, entaulantse un violent tiroteig, en el qual trobà gloriosa mort el tinent coronel Temprano, i foren ferits els tinents coronels Alvarez Arenas i Lossada.

En tenir notícia de l'ocorregut el general Berenguer, agafà un automòbil, traslladant-se al lloc de la lluita, rebent abans d'arribar al seu lloc una bala a la cuixa.

L'operació tingué moments difícils.

LA INTERVENCIO DE LA COLUMNA SERRANO EN LA MARXA ENDARRERA

Tetuan, 20.—Es tenen algunes notícies complementàries de les últimes operacions.

Se sap que a la ciutat de Xauen no quedaven europeus, i que també l'havien evacuat quasi tota la població indígena i la israelita.

Feia dies que s'havia prohibit l'entrada a la ciutat als soldats. Aquests quedaren en els campaments inutilitzant material.

Les tropes es retiraren a mitja nit, sota el comandament directe del general Castro Girona, fent, al revés, el mateix que s'havia fet en octubre de 1920 per ocupar la ciutat.

La marxa endarrera s'efectuà amb tot ordre. L'evacuació es féu amb sols dotze baixes.

Per protegir l'operació sortí de Dar Acoba la columna Serrano, desplegant-se llurs tropes en el camí del Zoco el Arba, i cobrint la marxa retrògrada.

EL CADAVER DEL GENERAL SERRANO

Tetuan, 20.—Ha estat traslladat a la plaça el cadàver del general Serrano, esperant-se les disposicions de la família del finat.

L'ESTAT DEL GENERAL BERENGUER

Tetuan, 20.—Els metges que assisteixen el general Frederic Berenguer, encara que no han pogut diagnosticar sobre la importància de la ferida a la cama, fins que es procedeixi a radiografiar-la-hi, la qual cosa s'efectuarà quan sigui traslladat a Tetuan, tenen l'esperança que no hi ha fractura perquè la trajectòria de la bala se suposa que interessa la part fluixa del segon terç de la cama.

S'espera l'arribada del seu germà Alexandre.

SOLDATS MALALTS

Telegrafian de Tetuan que degut al fort temporal d'aigües que hi ha, ha augmentat molt el nombre de malalts a tota la zona, especialment de les forces que reculen de Xauen.

DIU L'ALMIRALL MAGAZ

Madrid, 20. — A les cinc de la tarda l'almirall Magaz ha manifestat a la Presidència als periodistes que havia rebut notícies del Marroc en les quals diuen que continua amb gran intensitat el temporal, tant a la mar com a la costa, havent-se tallat la comunicació amb diverses carreteres i el camí de ferro de Ceuta a Tetuan.

També ha causat grans danys a la mar, doncs es reben diverses notícies de destroces, ignorant-se on és el guardacostes "Xauen".

L'esmentat vaixell expedí des de Gibraltar un radiograma demanant auxili, però s'ignora on es troba.

Ha sortit el "Reina Regente" a cercar-lo per la costa.

TIROTEIGS A TETUAN

Tetuan, 20. — Aquesta nit un grup enemic s'acostà a l'estació del ferrocarril, malgrat l'estat fangós de tota la vega, disparant sobre el servei de protecció.

Durant el tiroteig caigué un fort aiguat.

La nit passada la crescuda del riu posà en perill un blocau pròxim a la població, acudint-hi forces a socórrer els soldats que el guarnien.

Amb aquest motiu es creuaren alguns dispars, sense conseqüències.

La població està tranquilla.

EL TINENT CORONEL TEMPRANO

Tetuan, 20. — El tinent coronel Temprano deixa cinc fills.

EL TEMPORAL

Tetuan, 20. — S'ha presentat un fort temporal de Llevant, que dificulta els moviments que amb tant d'encert es vénen realitzant.

Ha plogut torrencialment i sense descans tot el dia i la nit anterior.

Les tropes de Xauen quedaren equipades a la lleugera, per minvar la impedimenta. Aquestes aigües i el fort descens de la temperatura es reflexen en augment considerable de malalts.

Algeciras, 20. — El temporal regnant ha interromput les comunicacions amb el Marroc i Gibraltar.

Han naufragat diversos vaixells pescadors, salvant-se les tripulacions.

Onades gegantines escombren constantment els molls, causant grans destrosses a les mercaderies allí amuntegades, algunes de les quals han estat retirades per evitar que la mar se les emportés.

LA MORT DEL GENERAL SERRANO

Tetuan, 20.—La columna que lluita a les ordres del coronel Boloix manté les comunicacions entre Tefer i Mexerach, per on passen els combois de queviures per a la línia d'avantguarda.

— Ha causat una forta impressió en aquesta plaça la mort del general Serrano.

El general es trobava a la posició de Xeruta, situada entre Dar Acobà i Zoco el Arbaa quan va [illegible] al coll per una bala perduda, rodant per terra el general.

L'hemorràgia que li produí la bala fou molt intensa. Li havia atravessat el gran paquet vascular del coll.

La mort el sorprengué mentre recorria el campament.

Com ja havem dit, la mort d'aquest general ha estat molt sentida, i es recorda el seu brillant comportament a Cova Darsa, Gorguesy, l'avançada per rompre el setge de Xauen, i la seva entrada triomfal a la ciutat, la qual fou elogiada arreu.

El general Serrano s'havia distingit pel seu menyspreu a la vida i per les seves qualitats característiques de l'home conscient dels seus compromisos, deures i obligacions.

POSICIO ALLIBERADA SOLDATS RESCATATS

Larraix, 20.—La columna del coronel Gonzàlez Carrasco sorti de Mexerach portan comboi a les posicions de Tefasa i Queril, situades al nordest. La primera comunica amb Mexarach. Després de trencat el setge i de portar el comboi fou rellevada la guarnició, la qual tornà al campament general. Des d'allí es traslladaren a la plaça.

L'actitud de la cabila de Benisicar, a la qual pertany part de la posició de l'anomenat sector de Mexerach és d'indiferència davant els esdeveniments. En llurs aduars tothom està tranquil. L'oficina militar del Zoco el Seb ha aconseguit rescatar els soldats del batalló de Chiclana Miquel Valle, Josep Garcia Nieto, i el del batalló de Soria Josep Blanco Hernàndez, els quals estaven ferits i presoners a l'aduar de Saara.

LA DEFENSA D'AIN RAPTA

Tetuan, 20. — Es comenta extraordinàriament l'heroica defensa de la posició d'Ain Rapta, del sector de Mexerah.

Han estat lliberats els seus defensors per la columna del coronel Gonzàlez Carrasco.

La petita guarnició la componien soldats del regiment de Covadonga, manats pel jove i heroic tinent Lluís Castañon, el dot de comandament i de bravura del qual estan mereixent unànims elogis, fins el punt d'haver estat felicitat pel comandament.

Els heroics defensors d'Ain Rapta feia més de dos mesos què eren allí, havent defensat el pabelló nacional amb valor.

Molts dels defensors d'Ain Rapta són madrilenys, com el tinent Castañon.

La columna del coronel Gonzàlez Carrasco aconseguí ficar abundós comboi a Ain Rapta, aixecant el cercle de la població i rellevant els seus defensors amb soldats pertanyents al batalló d'Alfons XII.

Proveïda i municionada amb abundor, el tinent Castañon, els seus soldats, i la columna del coronel Gonzàlez Carrasco, han tornat a Mexerah.

Avui són esperat a Alcàzar els defensors d'Ain Rapta.

Durant aquesta operació l'enemic ha sofert un càstig duríssim.

ELS RUMORS FANTASTICS

París, 20. — Circula el rumor, procedent de Tànger, d'haver esclatat un moviment de rebellió entre els partidaris de Abd-el-Krim.

Segons aquest rumor, han estat assassinats en el camp, a trets de revòlver, [redacted]

No s'ha pogut comprovar la veracitat de tals versions.

La circulació és normal a la carretera de Tanger a Rabat.—Havas.

COMENTARIS A LA CAMPANYA

Sevilla.—El redactor de "El Liberal" al Marroc, En Rodríguez de León, diu:

"Real y positivamente, el decantado poderío de Abd-el-Krim no existe más que en la fantasía de quienes, hurtándose a la visión del problema, quieren buscar un efecto único entre todas las causas originarias del problema actual. Problema que más que de avance es problema de retroceso.

Tanto avanzamos, y tanto quisimos garantir la espalda prodigando fusiles, que ahora, farruco el enemigo, ni nos deja ir en busca de los sitiados, ni deja volver a éstos. Es decir: ambas cosas nos las consiente, nos las está consintiendo, merced al desarrollo de una habilísima labor política...

Lo que ocurre ahora en Africa es que, despejada la bruma de los egoísmos personales, cada moro, sea el que fuere, es un Abd-el-Krim. Y así, cada poblado, por cuenta propia, sabiendo que una rebelión es un futuro de halagüeñas realidades, se encrespa de súbito, se salta todos los acuerdos, y... nos pone asedio a las posiciones que tiene dentro de sus dominios. Claro que no debemos olvidar que ese poblado fué robustecido con pródigo armamento por los que, ajenos o incautos, hicieron de Africa, más que un terreno de paz, un país de perpetua guerra.

Dentro de este levantamiento general, prospera, como es lógico, un cabecilla que se impone por su valor personal. Son concreciones de un ambiente, resúmenes de un período, encarnaciones vivas, en suma, de un caos de sórdidos rencores y de arraigados antagonismos.

Nuestro temible enemigo es el que, a sabiendas de su comercio ilícito, convive con nosotros, medra a nuestro amparo, y nos maneja como a fantoches de un guiñol a toda luz y con ingenuos espectadores. Este es nuestro enemigo, el enemigo amigo, el que nos odia, y en cambio nos abraza con estruendo, el que, mediador solemne en armisticios cándidos, saca tajadas y nos abandona, libre de compromisos, en la boca del lobo. Ese es nuestro enemigo...

Porque desde el primero hasta el último, robustecida su moral patriótica con la que nosotros hemos dejado de sentir, todos son enemigos, a sabiendas de que país que así reparte sus defensas, es porque, realmente, o no sabe utilizarlas o ha querido dejar en manos extrañas la misión que a él mismo le competía.

Y como al restarnos esas defensas, aumentábamos las muy humanas del contrario, por eso, sin compasión, el moro, hecho por arte de tolerancia señor y guerrero, ni se digna fiarnos atención, ni respeto, ni, mucho menos, temor.

Africa, tal como estaba, como la dejó el sistema de armar cabilas sin ton ni son, era una hecatombe que hervía, próxima a romper, con todo el aparato de su negra realidad."

MORTS EN CAMPANYA

Al "Diario Oficial del Ministerio de la Guerra" es publica la següent relació dels caps i oficials morts en campanya durant el passat mes d'octubre:

Estat Major. — Comandant Carles Garcia Salcedo, en territori de Tetuan.

Capitans: Ceferí Garcia Gracia, a Zinat (Ceuta); Ramon Ochando Serrano, a Tetuan; Joan Garcia Salcedo, a Tetuan.

Infanteria. — Capitans: Ferran Bustillo, en territori de Ceuta; Vicents Cuervo Arrizabalaga, a Tetuan; Rafel Cota Garrido, a Larraix; Joaquim Moneres, a Tetuan.

Tinents: Balbí Sànchez, a Tetuan; Angel Sànchez Cabezudo, a Tetuan; Tomàs Peyra, a Cauta; Francesc Carracedo, a Larraix.

Alferes: Baldomer Matos Toda, a Ceuta; Joaquim Porto, a Ceuta; Francesc Carvajal Mendicuti, a Ceuta; Antoni Allesa, a Tetuan.

Alferes de l'Escala de Reserva, Enric Criado Ramos, a Ceuta.

Cavalleria.—Capitans: Francesc Villarejo, a Melilla; Francesc Ramos, a Larraix; Victorià San José Matos, a Ceuta; Miquel Barnun de Esparza, a Ceuta.

Tinents: Guillem Kirpatrick i O'Donnell, a Tetuan; Josep Guerrero, a Ceuta.

Alferes: Carles Bascón Arcanga, a Ceuta; Amós de Gandallas, a Ceuta.

Artilleria. — Capitans: Lluís Martí Alonso, a Kudia Amegar (Ceuta); Josep Carrillo Duràn, a l'altura del Fondalillo (Ceuta).

Tinent Antoni Concojos, a Larraix.

Enginyers. — Tinents: Pere Serra Poch, al camí del Fondak (Ceuta); Ramon Topete Hernàndez, a la carretera de Rigaia (Ceuta).

Tinent de l'Escala de Reserva, Vicents Gamero Bejarano, a la posició de Tezenin.

UN ALT CARREC NOU

Madrid, 20.—El Diari Oficial publica el següent decret:

Senyor:

La conveniència que el general en cap de l'exèrcit d'Espanya a l'Africa compti en el seu quarter general amb tots els ressorts del comandament i els elements assessors que calen en la complexitat de les funcions que l'esmentat quarter general té al seu càrrec, i la necessitat, per altra part, de centralitzar en un organisme adequat les complexes funcions de la Intendència en campanya, perquè els serveis es prestin amb la major diligència i millor evaluació i satisfacció de les necessitats d'aquell exèrcit, aconsella, d'acord amb ço que estableix el vigent reglament de campanya, la creació del càrrec d'intendent general de l'exèrcit d'Espanya a l'Africa, i que el general que subscriu creu, a més a més, que l'esmentada funció pot ésser omplerta completament i amb estalvi del Tresor pel coronel que exerceix el càrrec d'intendent militar de Ceuta.

A proposta del cap del Govern, president interi del Directori Militar, i d'acord amb aquest, vinc a disposar que el coronel d'Intendència, senyor Marian Santa Aña Copete, actual cap d'Intendència militar de Ceuta, exerceixi, sense perjudici del seu càrrec, les funcions d'intendent general del quarter general del general en cap de l'exèrcit d'Espanya a l'Africa.

La reunió del Directori

Madrid, 20. — La reunió del Directori ha acabat a dos quarts de deu de la nit.

En sortir, el general Vallespinosa ha parlat un moment amb els repòrtors, dient-los:

—No hi ha res. Avui no ha estat possible comunicar amb Africa, per impedir-ho un temporal molt gran.

El general Vallespinosa ha dit:

—Aquesta nit no ha estat possible comunicar amb el Marroc. A Ceuta regna un temporal molt fort que ha fet impossible tot esforç per establir comunicació. Hem utilitzat tots els mitjans per aconseguir-ho: el Morse, l'Hugues, inclòs el telèfon fins a cert punt, i tot ha estat inútil El temporal a Ceuta és enorme, inclòs han caigut llamps.

El dia d'avui — ha afegit — és un dels pocs que no hem pogut establir comunicació.

A la reunió del Directori — ha seguit dient — hi han assistit els sots-secretaris de Guerra i Marina, que han donat compte de diversos assumptes de tràmit.

El sots-secretari de Gràcia i Justícia ha parlat també d'un projecte de reglamentació de la pesca marítima, molt important, que per això mateix ha quedat per al seu estudi.

El sots-secretari d'Instrucció pública ha estat aquesta tarda a la Presidència.

LA SENYORA DE L'ALBA A MADRID

Diu un diari, en les noves de societat, que es troba a Madrid, procedent de París, la senyora de l'Alba.

EL CONFLICTE DE LA CARN A MADRID

El governador com a President de la Junta provincial de Proveïments, ha dirigit una comunicació a l'alcalde en la qual li dóna instruccions per atendre a la distribució i proveïment públic de carn de vaca sacrificada a l'Escorxador municipal d'aquesta Cort, que els industrials del gremi de carnissers han deixat d'adquirir.

Disposa que es procedeixi immediatament a la incautació i expropiació de tots els caps de bestiar sacrificats en la forma que disposen les disposicions vigents; i per continuar atenent les necessitats del proveïment del veïnat, disposa que els caps vius que actualment hi ha a Madrid amb destinació al sacrifici i consum públic, haran d'ésser portats diàriament al mercat pels seu amos o comissionistes, amb el fi que puguin fer-se les transaccions ordinàries, procedint-se a la incautació en la forma expressada en cas que no es facin les transaccions esmentades.

Quan els comissionistes i proveïdors no responguin a la funció industrial que els correspon per raó de la seva professió, l'alcalde els imposarà, com a sanció, la multa de 5.000 pessetes, i si hi hagués reincidència després d'aplicada aquesta sanció, s'acordarà la suspensió temporal en l'exercici de la seva respectiva indústria.

MORT D'UN DELS AUTORS DEL CRIM DE SANT VICENTS

Alacant.—Aquesta tarda ha mort a l'Hospital, Bartomeu Maruenda, coautor de la violació i assassinat de la nena Carmeta Mendivil, esgarrifós crim esdevingut fa poc al poble de Sant Vicents de Raspeig.

Bartomeu féu a l'hospital la mateixa vida que a la presó, posant de manifest constantment les degeneracions que el dominaven. Abans de morir, Bartomeu Maruenda es ratificà en les declaracions que havia prestat abans.

Mort aquest individu només queda com a figura sortint del procés la serventa de Bartomeu i Francisca, si bé se sap que no féu altra cosa que obeir les ordres seguides d'amenaces que li feren aquells en el moment de cometre el crim.

VEL.LEITATS DE LA FORTUNA

Bilbao, 20. — S'ha sabut que des de fa diversos dies es troba aquí, a l'Asil del Municipi, la comtessa de Pedreño, dama d'alta alcúrnia que fa alguns anys gaudia d'immensa fortuna.

La desventurada dama, que es troba en la més completa misèria, ha hagut d'ésser asilada a l'esmentada casa, i com aquesta pertany al Municipi, l'alcalde ha prohibit terminantment als periodistes que parlessin amb ella.

EL NEGOCI DE L'OLI DECLARACIONS DEL SENYOR SABATER

Madrid, 20. — *El Debate* publica unes manifestacions del senyor Sabater, representant de la Cambra de Comerç espanyola de Nova York, a la Conferència de l'oli.

El senyor Sabater fa observar que quan hom parla del comerç de l'oli no és just considerar-lo com negoci que interessi sols a uns particulars.

Es tracta de quelcom que forma part principal de la riquesa del país, i influeix poderosament en l'economia nacional.

Ho ccredita simplement la xifra a què alguns anys arriba el moviment del negoci de l'oli, 900 milions de pessetes.

D'això es pot avaluar l'imoort de l'oli exportat en 150 milions.

No es à justificada la temença que falti oli a Espanya ni ningú interessat en aquest negoci ho ha volgut.

En primer lloc, el mercat exterior d'oli, que és limitat, no podrà mai absorbir la producció nacional espanyola.

En segon lloc, ha estat la mateixa Conferència de l'oli la que ha votat esmenes encaminades a què no faltin als Governs recursos eficaços per regularitzar el preu de l'oli i impedir que s'elevi massa.

Parlant dels famosos olis de llavor, ha dit:

La gent en aquest punt no està informada. No té fonament la seva hostilitat a l'oli de llavors.

Adverteix en primer terme que en el consum mundial d'oli un 95 per 100 està integrat per l'oli de llavors, i quan els serveis de sanitat, que a l'estranger no són sens dubte menys exigents i fiscalitzadors què els d'Espanya, permeten que aquest oli s'usi en l'alimentació, és evident la seva inocuïtat.

No sols no és perjudicial, sinó que és bo.

Avui es fabrica amb menys d'un grau d'acidesa.

Demés, no es tracta de cap novetat. Fa quinze anys que consumeixen els espanyols aquest oli.

Ha arribat a 30.000 tones la llavor en sols un any que s'ha usat per a la fabricació de l'oli.

Encara cal advertir que la Conferència no s'ha declarat francament a favor del consum de l'oli de llavors i sí contra barreja amb el d'oliva feta pels comerciants.

Sobre els recursos que l'Estat haurà de disposar per impedir la carestia de l'oli i la seva escassesa, digué el senyor Sabater.

La conferència ha proposat que el preu de l'oli es fixi pel que ztingui en el mercat lliure, però si aquest preu s'elevés massa, a judici del Govern, aquest podrà permetre que en compte de les 40.000 tones de llavors, la importació de les quals està acordada actualment sigui importada una quantitat superior, la que el Govern fixi.

El règim d'exportació d'olis durant l'any passat, ha estat funest. El pitjor la intermitència Qui comerciarà amb nosaltres temerós decert que el dia menys pensat no podrà adquirir l'oli espanyol perquè els nostres governs prohibeixen la seva sortida d'Espanya?

La intermitència és l'exportació, els gravàmens sobre l'oli i la no admissió temporal de la llauna, ens ha collocat al niveli d'inferioritat a Itàlia, malgrat haver tingut Itàlia perduts els seus mercats d'Amèrica un any, com a conseqüència de la guerra.

Es podria vèncer la competència d'Itàlia a Amèrica, atenent-se als tres extrems indicats.

També cal modificar l'organització bancària. Ni un sol Banc espanyol té sucursals a Amèrica.

Cal crear Bancs d'Exportació anàlegs als de l'estranger, alguns dels quals arriben a garantir les operacions en les quals intervenen.

Finalment creu en la ineficàcia de les taxes per embaratir la vida.

Hi ha quelcom de tòpic en aquesta frase "tan repetida": "cal embaratir la vida".

Vostès veuen que els emigrants espanyols es trasladen, no a països de vida barata, sinó al revés: a Cuba, als Estats Units, a l'Argentina, on regeixen alts preus.

No solen ésser molt pròspers els pobles en els quals les gallines valen dos rals, preu del Rif.

El que convé és que hagi econòmic suficient per adquirir les coses precises o agradables, la qual cosa no s'aconsegueix quan la moneda del país té una potència adquisitiva, que no passa de la meitat del seu valor, i encara no se sap de cap país que hagi elevat el valor de la seva moneda tancant les portes a l'exportació i fent que s'elevi enormement la columna en la qual consten les xifres de la seva importació.

L'ASSEMBLEA DE MESTRES

Madrid, 20. — S'ha publicat la convocatòria per a l'Assemblea general de Mestres, la qual se celebrarà els dies 29 i 30 del pròxim mes de desembre.

En l'ordre del dia figuren els següents assumptes:

Primer. — Lectura, discussió i aprovació de la memòria anual exigida per l'article 31 del reglament.

Segon. — Lectura, discussió i aprovació de l'estat general de comptes que presentarà el tresorer.

Tercer. — El periòdic; mitjans per a millorar-lo i publicar-lo setmanalment, amb informacions del Ministeri, etc.

Quart. — La Humanitària, secció de socorsos i pensions lectura, discussió i aprovació del seu reglament, perquè comenci a funcionar des del primer d'any.

Cinquè. — Elecció dels càrrecs de vice-president, vice-secretari i vice-tresorer, de la Junta Directiva nacional.

La Junta organitzadora fa els següents advertiments:

Tant per a l'admissió dels delegats provincials com per a les discussions, votacions, etc., es complirà en un tot el reglament.

Les províncies que encara no es trobin constituïdes en delegació podran trametre un representant, el qual tindrà veu però sense vot.

Quantes vegades ho exigissin les circumstàncies podrà declarar-se l'assemblea en sessió secreta, sense que per això tinguin dret a cap reclamació els qui no ostentin la representació legal d'una província confederada.

Les delegacions provincials que per causes especials i alienes a llur voluntat no puguin trametre el seu representant a aquesta assemblea, manifestaran llur opinió per escrit sobre les qüestions motiu de la mateixa i delegaran en deguda forma en altre company, entenent-se que de no fer-ho així es an conformes amb els acords que prenguin els assistents.

EL CONFLICTE MINER D'ASTURIES

Aquesta tarda ha estat a la Presidència, conferenciant amb el general Magaz, una comissió de patrons miners d'Astúries.

A la conferència, que ha estat extensa, s'ha tractat de les fórmules que poden portar a la solució del conflicte miner i principalment a la del pagament pel Govern de les primes que s'atorgaren als carbons.

Sama de Langreo. — Continua el conflicte huller.

S'ha agreujat en l'actualitat, pels dies transcorreguts sense haver trobat una solució.

L'opinió pública, que en els primers moments es mostrà sense interès, en la creença que el conflicte seria resolt de seguida, comença ara a donar mostres d'impaciència per considerar cada vegada més urgent un arrel que porti la tranquillitat als llars miners, normalitzant amb això la vida econòmica de la regió asturiana.

DARRERA HORA

DE BARCELONA

LICEU

Anit passada tingué lloc la inauguració de la temporada al nostre primer teatre.

Com cada any, aquesta primera sessió fou brillantíssima. L'aspecte de la sala, plena de gom a gom, era magnífic i suntuós.

L'obra triada per aquesta inauguració fou el ben conegut "Boris", amb el qual es presentà la companyia russa que amb tant d'èxit actuà l'any passat. Els aplaudiments a tots els artistes i al mestre Albert Coates no es regatejaren, i el públic sortí complagut d'aquesta primera funció.

Ens ocuparem amb més espai de la interpretació que l'obra obtingué.

DE MADRID

L'ESTRENA DE "VIDAS RECTAS"

Aquesta nit s'ha estrenat al teatre Còmic, per la companyia de Matilde Moreno, la comèdia dramàtica "Vidas Rectas", original de Marcelli Domingo.

Per tractar-se d'un novell autor i per la ideologia i personalitat de l'ex-diputat català, s'ha representat l'obra en mig d'una gran curiositat, emplenant el popular coliseu un públic heterogeni, predominant-hi l'element literari i periodístic.

Hem vist en una llotja, entre els més significats, el senyor Sànchez Guerra.

S'havien adoptat algunes precaucions.

La tesi de l'obra està basada en les reivindicacions dels obrers del camp.

Als dos primers actes aquest problema està tractat amb una importància predominant i s'hi afegeix, prenent vigor, el cabdill de multituds, que portats amb absoluta sinceritat, acaba essent sospitós als mateixos que volien salvar-lo i són els mateixos que l'ensorren, sotmetent-se de nou als patrons.

Al tercer acte es resolt sentimentalment el drama d'amor, que en els dos actes anteriors s'inicia el protagonista i la filla del seu patró i acaba amb un llarg monòleg del primer, en el qual s'afirma, entre pessimismes, la professió de fe del protagonista.

Tots els actes han estat ovacionats, sortint a escena l'autor al final de cada acte.

L'acte primer, tealralmen, és superior a tots els altres.

EL LECTOR DIU...

ELS WAGONS-LLITS

Senyor director:

A les postrimeries de l'antic i corromput règim polític va donar bastant a parlar una disposició del ministre de la Governació, senyor Gimeno, autoritzant a la Companyia de Wagons-llits a augmentar els preus fins a una tarifa veritablement exorbitant; les males llengües, que mai falten, fins i tot parlaven amb aquest motiu de coses lletges i de quantitats i xifres concretes.

Ara van a tenir lloc a Madrid unes sessions de l'esmentada Companyia: les tarifes Gimeno continuen; la Societat d'Atracció de Forasters va a Madrid a prendre part a les sessions, i fins ha sollicitat l'ajut del nostre Ajuntament per veure si aconsegueix que la Companyia faci determinades reformes; no seria la primera i més interessant que rebaixés els preus? En altres termes, no seria la primera que es desfés la feta del senyor Gimeno

[redacted]

J. B.

DEMOCRACIA

Sr. Director:

En parlar en aquestes pàgines de la supressió de l'Ambaixada Francesa al Vaticà per part del Govern Herriot no era intenció meva suscitar una polèmica. A bastament ho demostrava la forma d'expressar-me.

El senyor J. R. ha volgut sortir a la palestra i fóra poc correcte que jo contestés amb el silenci.

No crec que representi un tracte de segon ordre per als francesos no-catòlics el sostenir l'Ambaixada al Vaticà. No parlaré des del punt de vista espiritual, perquè fóra perdre el temps. El senyor J. R. em parlava del punt de vista de l'equitat davant la llei i a la rèplica vull atendre'm. Els catòlics francesos sembla que són uns quants i que llurs sacrificis en defensar la pàtria mereixen tenir un representant prop d'una potència diplomàtica com el Papat, de poca grandària, però de molta grandesa. El negar-los aquest dret fóra mancar obertament a l'equitat de què suara parlàvem. Demés, parlant a cau d'orella, tots sabem que abans d'establir-se la dita Ambaixada hi havia prop de la Santa Seu agents oficiosos de França. Em sembla que val més dur les coses a la llum del dia. En posar-se la qüestió a la Cambra Francesa fou amb el vot d'alguns diputats no catòlics, ja que no alterava per res la laicitat de les lleis. El Papa és reconegut com a Sobirà. Territori? Tenien territori Bèlgica i Sèrbia quan les invasions en la guerra gran? Llurs Governs residien en terra estrangera i ningú no els negava l'existència.

Alemànya, Iugoslàvia, Xina, Japó, Turquia, tenen representant prop del Vaticà. Digui'm el senyor J. R. el percentatge catòlic d'aquests països i compari'l amb el de França, nació catòlica de soca-rel.

La qüestió de l'Ambaixada francesa a Moscou ho trobo molt bé. No em treu la son. (Prescindim ara de la democràcia que regna a Rússia; tampoc n'hi ha en altres països més meridionals i hom ha de tenir-hi tractes.) Seguint la tesi del meu distingit replicaire, els catòlics francesos quedarien per desota no tenint idees bolxevistes. Quina relació té una cosa amb l'altra? Molt senzill. Si hom té tractes amb En Pau, per què deixa de tenir-los amb En Pere?

Tot ço que he dit concorda amb la democràcia de tot arreu.

Jo, que ultra aquest punt de vista en tinc un altre, que coneix molt bé el senyor J. R., el d'ésser catòlic les vint-i-quatre hores del dia, pot comptar si m'hauré deixat convèncer per aquesta democràcia disfressada, que no és res més que l'odi al Cristianisme. Sort que no ens ve de nou i que Déu no ens deixa.

Em plauria de veure el senyor J. R. per estrènyer-li cristianament (o si ell vol efusivament) la mà.

Ramon M. Lepina

GRANS MAGATZEMS
Santa Eulália
Carrer Boqueria, 1, 3 i 5
i Cardenal Cassanyes, 2

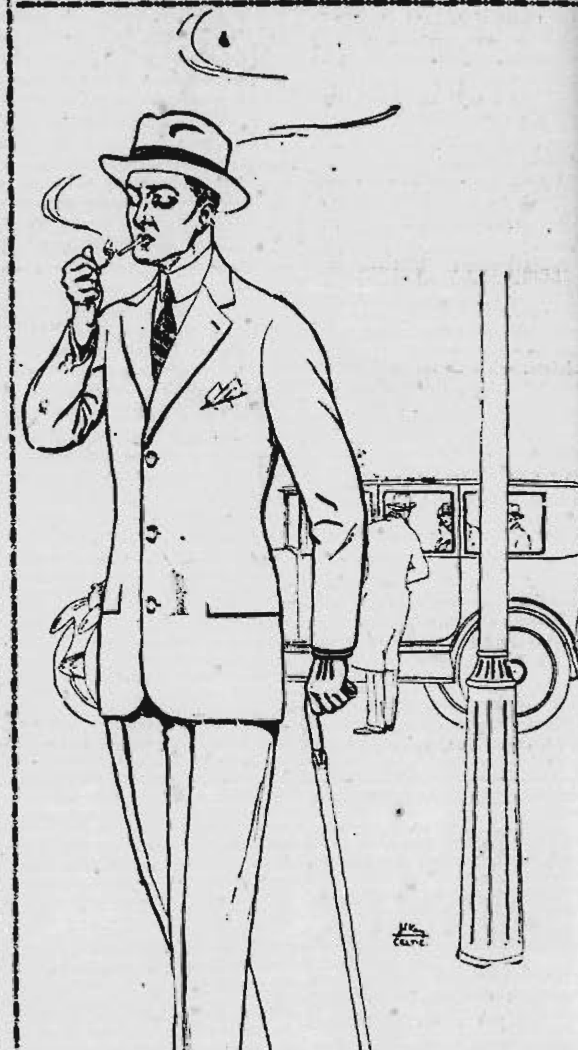

SECCIO de
SASTRERIA A MIDA
PER A SENYOR

Tenim adquirits, en molt bones condicions, articles de primera qualitat, de les primeres marques estrangeres i del país.

Els nostres talladors són de primer ordre i comptem amb tallers de personal especialitzat en aquesta mena de treballs.

Resulta del nostre sistema de compres i de la nostra organització del treball, practicada en els nostres tallers a imitació dels grans sastres anglesos, que les confeccions ens surten esmeradíssimes, i no obstant els

PREUS SON REDUIDISSIMS

degut a la gran quantitat de vestits que venem.

Ens plauria que, com a assaig, ens encarreguessin un dels vostres vestits o abric, i no dubtem que continuarien essent client nostre.

MIRALLS J. Pedret Llasat
Fca. de Miralls - Claris, 5

T.S.F.

PROGRAMES PER A AVUI

Radio París, 17'80 m.—12'30: Radioconcert. — 16'45: Sessió literària. — 21: Radioconcert. 22: Ràdio-Jazz.

Londres, 2 L O, 365 m. —13: Concert pel trio "2 L O" i Dorothy Ritchen. — 15: Concert. 19'30: Fragments d'operetes. 21'30: Hora de Greenwich, previsió del temps i notícies. — 22: Continuació del concert.

Bournemouth, 6 B M, 285 m. 15 hores: Concert pel trio "6 B M". — 19: Radiofusió simultània amb 2 L O. — 19'0: Concert per l'orquestra d'instruments de corda "Wireless", W. Smith i A. Franklin. — 20'15: Concert tramès des del Grand Hotel. — 21'0: Radiofusió simultània amb 2 L. O. — 22: Concert per la banda Royal Bath Hotel.

EMISSIONS RADIO-BARCELONA. — (HOTEL COLOMB)

325 m.

De 18 h. a 19 h., ballables pel tercet Oro.

De 21 h. a 22 h., música clàssica pel quartet Torné: Dansa hongaresa V. Brahms; Cavalleria rusticana (intermedi), Mascagni; Sonata patètica (adagio), Beethoven; Serenata espanyola (piano), Albéniz; Il trovatore (final tercer acte), Verdi; Gavotte (piano i violoncel), Liegeois; L'arlesienne (preludi), Bizet; Rigoletto (caro nome), Verdi; La mort d'Ase, Grieg.

De 22 h. a 22'30 h., ballables pel quartet Torné.

De 22'30 a 23 h., cançons regionals per la senyora Escoté (piano Werner).

24 AL 30 NOVEMBRE
Concurs de recepció de l'estació
WTAM (EE. UU.)
dels
Acumuladors Willard
Informeu-vos de les bases i premis a la nostra exposició:
AUTO-ELECTRICITAT
DIPUTACIO, 234.
Representants exclusius dels aparells
C-119
Atwater-Kent
Transat
Primer concurs Espanya-Amèrica: ALTAVEU
Atwater-Kent
Acumuladors Willard
Pals de galena
Invitem a escoltar els nostres aparells

AVIS.—Si voleu oir les emissions en l'auta veu amb el millor aparell americà construït fins a la data, sense la utilització d'antena ni terra, dirigiu-vos a
VIVOMIR
Aparells i accessoris, Corts Catalanes, 620, dav. Coliseum.

NOVES RELIGIOSES

Dissable, festa de Santa Cecília, la capella de música del Pi obsequiarà la seva Patrona amb un solemne ofici, a les 11, cantant-se la Missa de Sant Oriol, del mestre reverend Masvidal; en l'ofertori s'executarà l'"Adoro te devote", a sis veus mixtes, composició del citat mestre.

LLIGA ESPIRITUAL DE LA MARE DE DEU MONTSERRAT

Diumenge que ve, a les vuit, celebrarà aquesta entitat, a l'església de Sant Just, la comunió reglamentària corresponent al mes que som.

A l'ensems recorda que els dissabtes, a tres quarts de vuit del vespre, a l'esmentada església, té lloc la Visita Espiritual dedicada a la Nostra Patrona. Als dits actes recomana amb molt d'interès l'assistència dels associats i convida també tots els fidels aimants de les nostres oracions.

Per acord del Consell Directiu de la secció de senyores, es convida a la festa que se celebrarà el dia 30, diumenge, a les deu, a l'església de Sant Pau del Camp, amb motiu de beneir-se la imatge de la Moreneta i començar-se la Visita Espiritual setmanal a la dita església.

Aquest Consell espera de tots els bons creients que contribuiran a fer general aquesta magnífica devoció, car és molt necessari pregar per les necessitats espirituals i temporals de la nostra terra.

DEL BISBAT

A Barbastre hi ha vacant un benifet de xantre que s'ha de proveir mitjançant oposició. Les condicions del concurs poden consultar-se en aquesta secretaria de Cambra.

— A la secretaria de Cambra s'han rebut 50 pessetes de la parròquia de Sant Sadurní de Noya, i 50 en sufragi de Na Dolors Borell, amb destinació al Foment de Vocacions Eclesiàstiques.

— Aviat es començarà la restauració de l'església parroquial de Sant Pere de Gonçal (Vendrell).

Quaranta hores. — Avui, a l'església parroquial de Nostra Dona de la Mercè.

Hores d'exposició. — De les deu del matí a les set de la tarda.

Cort de Maria. — Avui: Nostra Dona al peu de la Creu, a la Catedral, privilegiada.

Torn de Sant Ignasi de Loyola Adoració nocturna. — Avui: (a l'església parroquial del Clot).

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de la Verge de la Pietat, a la mateixa capella.

— Demà, festa de Santa Cecília, la capella de música del Pi obsequiarà la Patrona amb un solemne Ofici, a les onze, cantant-se la Missa de Sant Oriol, del mestre reverend Masvidal. En l'ofertori s'executarà l'"Adoro te devote", a sis veus mixtes, composició de l'esmentat mestre.

— Església de Mont-Sió, Rambla de Catalunya, 115. — Avui, dia de la Presentació de Nostra Dona, titular d'aquesta església, hi haurà Ofici solemne a les deu, amb sermó pel reverend doctor Josep Faura, prevere.

A dos quarts de sis de la tarda, es resarà el Sant Rosari hi haurà Trisagi Marià, cantat, i veneració de la relíquia de la Verge.

Tots els fidels qui amb les degudes condicions visitin la dita església l'esmentat dia, podran guanyar Indulgència plenària.

MOVIMENT MARÍTIM

Vaixells entrats

Goleta espanyola "Estrella del Mar" de Torrevella, amb conserves.

Vapor espanyol "Mont Seny", d'Ayamonte, amb càrrega general. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor anglès "Cano", de Santander, amb càrrega general. Amarrat moll de Barcelona Sud. Consignatari, Mac Andrew.

Vapor espanyol "Cabo Corona", de Marsella, amb càrrega general i 12 passatgers. Amarrat moll del Rebaix. Consignatari, Ibarra i Companyia.

Vapor espanyol "Sagunto", de Palma, amb porcs. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor norueg "Borg", de Reiciavicc, amb bacallà. Amarrat moll de Bosch i Alsina. Consignatari, Avilés Aznar.

Vapor espanyol "Ramón", de la mar, amb peix. Amarrat moll de Llevant. Consignatari, S. A. de Pesca i Navegació.

Vapor espanyol "Escolano", de València, amb càrrega general i 133 passatgers. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vaixells sortits

Vapor alemany "Atlas", amb càrrega general, de trànsit, cap a Tarragona.

Vapor espanyol "Peris Valero", amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol "Roberto R.", de trànsit, cap a Sant Feliu.

Vapor italià "Cimarosa", amb càrrega general, de trànsit, cap a Gènova i escales.

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general, cap a Mahó.

Vapor espanyol "Sagunto", en llast cap a Palma.

Pailebot espanyol "Maria Luz", amb càrrega general, cap a València.

Llagut espanyol "Teresa", amb càrrega general, cap a Vinaroç.

ALERTA...

EL QUE US INTERESSA

és una bona AIGUA MINERO-MEDICINAL que curi o modifiqui els vicis del vostre organisme.

NO PERDEU EL TEMPS

ni malbarateu diner comprant AIGÜES INÚTILS sense cap valor terapèutic.

CONSULTEU UN AMIC

que hagi tastat una sola vegada per a l'ESTOMAC, FETGE, RONYONS o ARTRITISME,

AIGUA DE VILAJUIGA

mediteu bé el que us digui, i trieu en conseqüència defensant la vostra SALUT i la vostra BUTXACA.

ELS ESPECTACLES

·TEATRES·

Gran Teatre del Liceu

Demà, dissable, primera sortida dels eminents artistes Emma Luart, Antoni Trantoul i Daniel Vigneau, i del notable baix Raoul Delval. Primera representació de l'òpera del mestre Massenet,

MANON

Mestre director: Henry Defosse. Direcció escènica: Edmond Warney. Diumenge, tarda, debut del cèlebre tenor Eugeni Witting, amb l'òpera

BORIS GODOUNOFF

Dijous: **AIDA**, per les cèlebres artistes Poli-Randaccio, Fanny Anitua i els notabilíssims artistes Felip Santagostino, Damiani, Olaizola i Fiori. Mestre: Bellezza. La setmana entrant, importantíssima estrena de la grandiosa òpera

TZAR SALTAN

Teatre Català Romea

Telèfon 3500 A

Aquesta tarda, a les cinc:

FIDELITAT

d'En Sagarra. Grandiós èxit.

Nit, organitzada per "El Borinot", setmanari humorístic, celebrant el seu primer aniversari:

DON PAU DELS CONSELLS

d'En Vallmitjana. Monòleg de "El Borinot" per En Montero. Recital de cançons per Na Mercè Plantada; pianista, Frederic Longàs.

LA MALVASIA DE SITGES

Demà, tarda, programa de gran broma. Quatre actes, quatre:

DON PAU DELS CONSELLS

i

LES NOIES ENAMORADES

Nit, **Associació de Mercers:**

TERRA BAIXA

i

DON PAU DELS CONSELLS

Diumenge, grandiosos programes: A dos quarts de quatre, **CAMINA QUE CAMINARAS**, a preus populars. A dos quarts de sis, **EL CASAMENT DE LA NENA**, d'En Maristany, i **DON PAU DELS CONSELLS**. Nit: **FIDELITAT** i **DON PAU DELS CONSELLS**. — Es despatxa a compladuria.

TEATRE TIVOLI

Companyia de sarsuela i opereta

LA MES GRAN D'ESPANYA

Director artístic:

EL MESTRE PAU LUNA

Avui, divendres, tarda. No hi haurà funció, per donar lloc a l'assaig general de

LA VAQUERITA

Nit: **EL FLECHAZO**

POR UNA MUJER

per Roser Leonis, Dolors Cortès, Lluís Almodóvar i Emili Vendrell.

LA CONTRATA

per Blanca de la Vega.

Dissable, tarda: **LA VIEJECITA**, per Cora Raga i Felisa Herrero. **POR UNA MUJER**, per Roser Leonis, Dolors Cortès, Emili Sagi-Barba i Emili Vendrell.

Nit: **POR UNA MUJER**, per Roser Leonis, Dolors Cortès, Lluís Almodóver i Emili Vendrell. Estrena de **LA VAQUERITA**.

TEATRE NOVETATS

Companyia còmico-lírica dirigida per Ortiz de Zàrate.

Avui, divendres, tarda, vermut popular: **LA BEJARANA** i **LO QUE VA DE AYER A HOY**, debutant amb aquest sainet del mestre Guerrero l'aplaudida tiple còmica Enriqueta Conti. Nit: L'èxit sempre creixent,

RUY BLAS

i estrena a Barcelona de la llegenda oriental en un acte dividit en tres quadros, llibre dels senyors Gabirondo i Sepúlveda, música del mestre Power,

PASION DE ESCLAVO

(Darrer gran èxit a Madrid)

Demà, dissable, tarda, matinée de moda i estrena del sainet en dos actes, lletra de Miquel G. del Castillo, música del mestre Guerrero,

COMO SE HACE UN HOMBRE

Diumenge, tarda: **RUY BLAS** i **COMO SE HACE UN HOMBRE**. Nit, i cada nit: **PASION DE ESCLAVO** i **RUY BLAS**.

Nota: En vista del grandiós èxit de l'obra **RUY BLAS**, l'empresa ha decidit dedicar les tardes dels dissabtes feiners a dies d'estrena.

Es despatxa a compladuria.

TEATRE OLYMPIA CIRC

INAUGURACIO DE L'EDIFICI

Dijous, 4 de desembre

SENSACIONALS TREBALLS AERIS

A LA CUPULA DE L'EDIFICI

pels **FRITZ KLEIN**

(Sis senyoretes i un senyor)

TEATRE VICTORIA

Telèfon 4539 A

Companyia PEP VIÑAS

Aquesta tarda **NO HI HAURA FUNCIO**, per donar lloc als darrers assaigs de **A ORILLAS DEL VOLGA**. Nit, a les deu: **LOS CHORROS DEL ORO** i **estrena a Espanya** de la sarsuela en dos actes i tres quadros, llibre de Puig i Ferrater i Navarro Costabella, música dels mestres Caparrós i Garriga,

A ORILLAS DEL VOLGA

figurant en el repartiment Empar Romo, Teresa Idel, Adela Garcia, Pep Viñas, Pep Parera, Albert López, Mateu Guitart, Ramon Casas, Carles Garriga, Ferran Vega i Solves. L'acció en temps del tsar. Decorat de Bulbena i Girbal. Vestuari de Casa Paquita. Demà, dissabte, una gran sorpresa. No deixeu de llegir els anuncis de la premsa i els cartells.

TEATRE NOU

Gran companyia de sarsuela de PAU GORGE

Direcció escènica: Josep Angeles.

Mestres directors i concertadors: Acevedo, Obradors i Gorgé (R.)

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, sensacional vermut a benefici del públic. Preus populars. I. La popular sarsuela en tres actes, del mestre Guerrero, **LOS GAVILANES**, colossal repartiment: Emília Clement, Maria Téllez, Concepció Gorgé, A. Mustieles, R. Estarelles, Pep Angeles, Ripoll, Ambid, etc.; II. La famosa ègloga en dos actes, del mestre Vives, **MARUXA**, creació de Josefina Bugatto, Francesca Morante, C. Gorgé, Farràs, Miret i Ripoll. Grans cors. Nodrida orquestra.—Nit, no hi ha funció per ensaiar la important represa de **LA CANCION DEL NAUFRAGO**, una de les més grans creacions de l'eminent artista Pau Gorgé.—També s'activa l'assaig de la nova sarsuela en tres actes, llibre de Tomàs [illegible] i Francesc Moya Rico, música de l'insigne mestre San José, **EL ABANICO DE S. M.**, l'estrena de la qual tindrà lloc aquesta setmana.—Demà, dissabte: **La canción del náufrago**, i altres interessantíssimes sorpreses

Es despatxa a Compladuria i es reben encàrrecs de localitats per telèfon, núm. 2984-A

Teatre Barcelona

Gran companyia còmica RAMIREZ - ZORRILLA

Director artístic, Miquel Mihura.

Avui, divendres. Tarda, a un quart de sis.

Nit, a un quart d'onze. La graciosa joguina en tres actes, de Garcia Alvarez i Muñoz Seca,

EL ULTIMO BRAVO

A les sis de la tarda, i a les dotze de la nit, **comiat** del gran calculador

INAUDI

fent els seus experiments i resolent tots els problemes que se li presentin, per embrollats que siguin.

Demà, dissable, tarda,

LLUVIA DE HIJOS

Nit:

EL ULTIMO BRAVO

La setmana entrant, estrena de la comèdia en tres actes, d'Antoni Paso i Ricard González del Toro,

LA PURA VERDAD

Teatre Català Romea

Demà, nit, vetllades organitzades per

L'ASSOCIACIO DE MERCERS

TERRA BAIXA

i

DON PAU DELS CONSELLS

Es despatxen vals: Gran Camiseria Frió, Jaume I, 11; Casa Viñolas, Portaferrissa, 18.

Teatre Barcelona

Diumenge, dia 23, a les onze del matí:

Sessió Beethoven

Trio de Barcelona

Gran Teatre Espanyol

GRAN COMPANYIA DE VODEVIL SANTPERE - BERGES

Primera actriu: **Assumpció Casals**

(Temporada 1924-1925)

Avui, divendres, tarda, a les cinc. Entrada i butaca UNA pesseta

I QUE COSTA TENIR DONA!

Nit, a les deu, grandiosa represa:

ELS ALLOTJATS

Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc:

MARGARIDA DE NAVARRA

i

DON JAUME EL CONQUERIDOR

Nit, estrena del divertit vodevil en tres actes

LA LLETERA DEL QUINT PIS

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu.

Darrers dies de l'esdeveniment artístic

CAMALEON SPECTACLE

a ELDORADO. (Tournée Manuel Sugrañes). Selecció de SKETCHS, i quadros de les més populars revistes.

Curiosos efectes de llum. Transformació de vestits i decorats a la vista del públic. Procediment científic patentat. Principals artistes: Mlle. Lydia Francis, Amàlia Palau, Ofèlia Arias, Miss Maurys Bonelty, J. Serra, C. Conradi, Mister Maurys, E. Darling. Grandiós èxit!

RICO & ALEX

A riure! A riure! A riure! Fi de festa. Grandiós succés de la formosíssima i popular artista

Entrades còmiques pels populars i graciosíssims clowns:

MERCE SEROS

en les grans creacions del seu interessant i variat repertori

CASTELLA-CATALA

Espectacle agradós i culte. Gran cartell d'art.

Demà, dissable, tarda i nit:

Els grans èxits del dia

CAMALEON SPECTACLE

RICO & ALEX

MERCE SEROS

DILLUNS! —— DILLUNS!

MERCE SEROS

Serata d'onore!

Serata d'onore!

—CINEMES—

Monumental - Pedró Walkyria

Avui, divendres, èxits: **Cyrano de Bergerac, I jornada** (film en colors); **Riqueses que maten; Un home d'acció**, per **Douglas Mac Lean. Cor llouger; Sebastià mòmia egípcia; Actualitats Universal.** Diumenge, nit: **Cyrano de Bergerac**, II i darrera: **Solter i sense professió**, per **Tomas Meighan**

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, divendres, tarda i nit, colossals programes. Cinc èxits! Les pel·lícules còmiques Bruixes i fantasmes i Virgini operador de cinema; el cinedrama "Rescatant l'honra. Del cèlebre Tom Mix, i II i darrera jornada de La bugadera de Napoleó

Aviat, la sèrie extraordinària, en set jornades, Tragèdia d'amor, i la grandiosa pel·lícula de formidable presentación Messalina

Saló Reina Victòria

Orquestrina Melié i Trio Vila

València, 280-281

(entre Llúria i Bruch)

El millor cinema de Barcelona

EL SALO DELS EXITS

Grandiós èxit de l'elegant i original estrella

MAE MURRAY

en la superproducció de la cèlebre marca LOEW-METRO, titulada

LA NINA DE FRANÇA

divertida comèdia en la qual es presenta un veritable devessall de toilettes de gran luxe

COMPLETEN EL PROGRAMA ESCOLLIDES PEL·LICULES

SALO DE FUMAR

BAR AMERICA

Cinema MIRIA

Carrer de Provença entre Balmes i Rambla de Catalunya.

EMPRESA MARINE

REOBERTURA

Dissabte, dia 22 de novembre de 1924, a les nou de la nit.

Colossal programa de pel·lícules

PREUS POPULARS

Dilluns, tarda, a les quatre, canvi de programa

Diana - Argentina Excelsior

Avui, divendres, segona i última de **La bugadera de Napoleón, Rescatant L'honra, El rodamon, Bruixes i bruixots, Virgini operador de cinema.**

Teatres Triomf i Marina i Cinema Nou

Avui, divendres: **Els dos Joans, La deessa verda, La bugadera de Napoleón, Les sirenes de Nova York.**

COLISEUM

Avui, divendres: A les cinc en punt de la tarda, el gran espectacle **ELS DEU MANAMENTS**, el quadro tràgic de l'esclavitud d'un poble que troba la seva llibertat en l'observança de la Llei Divina, direcció de Cecil B. de Mille. Magnífiques escenes en colors naturals pel procediment "Technicolor". Gran orquestra. Nit, a les deu en punt: **ELS DEU MANAMENTS**. Avís: Constituint **ELS DEU MANAMENTS** tot l'espectacle, es prega puntualitat, car és interessant des del començament a la fi. *Nota:* Es despatxen butaques numerades per a la sessió única de diumenge a la tarda.

Aristocràtics KURSAAL i SALÓ CATALUNYA

Els predilectes de les famílies distingides

Orquestrina Suñé i Sextet Torrents

Avui, divendres, primer dia de moda selecta, programa extraordinari, gran esdeveniment, el més dolç poema de la vida real. **Honraràs la teva mare,** èxit sorollós del drama de família més fort i sentimental que s'ha filmat, obra mestra interpretada per la genial artista Mary Carr, en la qual glorifica l'excelsa figura de la mare dins la llar. Completen el programa la preciosa comèdia americana de gran èxit **La mà de l'amo,** pel cèlebre Tom Mix, i la cinta còmica **Companys d'estudi,** de riure continu. Nota: Avui, de sis a vuit, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de diumenge.

CONCERT APOLO

MARQUES DEL DUERO, 57

El Music-hall més chic del Paral·lel

EL MILLOR ELENC ARTISTIC

Divendres, estrena de la revista de gran espectacle

LA LUPA DE APOLO

ELS DEU MANAMENTS

no són regles, el mer compliment de les quals es consideri com un tribut a Déu
Són els principis fonamentals sense els quals el Gènere Humà no podria socialment viure
ELS DEU MANAMENTS
no són simples lleis:
són LA LLEI

COLISEUM

TRADE MARK Paramount Pictures

GRANDIOS EXIT DE

¡¡¡ ELS DEU MANAMENTS !!!

Cada dia, tarda i nit, aquest magnífic espectacle

Direcció: **CECIL B. DE MILLE**

Adaptació musical feta expressament per a aquest film per **Huc Reisenfeld,** del **Rialto de Nova York** executada per una nodrida orquestra dirigida per **A. Torrens Maymir**

Cinema Princesa
Via Layetana, número 14
Telèfon 1371 A.

Avui, divendres, programa extraordinari. **Els dos Joans,** cinta còmica de riure continu. **Història de Fra Remigi,** emocionant drama. L'extraordinari film **Llavis que menten,** per **Florence Vidor i House Peters. La Bruixa,** per Dolors París, i l'emocionant film de boxa en el qual el basc **Uzcudun venç el campió d'Anglaterra Goddard.** Diumenge, a la nit, estrena extraordinària.

: : CONCERTS : :

PALAU de la MUSICA CATALANA

ORQUESTRA PAU CASALS

Diumenges, 23 i 30 de novembre, nit. **Dues grans audicions simfòniques sota la direcció del mestre polonès**

Adam Szpak

Interessantíssimes primeres audicions. Abonaments i programes, a la "Unión Musical Española", Portal de l'Angel, 1 i 3, de tres a set de la tarda.

RESTAURANTS

SALÓ DORÉ DE LA GRANJA ROYAL

Cada nit, de 10 a 12, grans concerts pel quintet TOLDRA. **De 12 1/2 a 3, sortida de teatres per l'orquestrina** ROYAL

Dies de moda: DIMARTS, DIJOUS I DISSABTES. **Ball a la sortida dels teatres.**

- - ESPORTS - -

FUTBOL

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Diumenge, dia 23 de novembre, a dos quarts de tres de la tarda:

GRUP A

Barcelona-Espanyol camp del Barcelona.

Martinenc-Europa, camp del Martinenc.

Gràcia-Terrassa, camp del Gràcia.

Sabadell-Unió Esportiva de Sans, camp del Sabadell.

GRUP B

Avenç-Iluro, camp de l'Avenç.

Badalona-Reus, camp del Badalona.

Lleyda-Júpiter, camp del Lleyda.

Por-bou-Atlètic, camp del Llansà.

Les entrades per a aquests partits es vendran solament i exclusivament a les taquilles del camp de joc, des de les deu del matí del dia del partit.

BOXA

INAUGURACIO IRIS PARK

Dissabte, dia 22, a les deu de la nit, quatre grans combats:

MARTINEZ
(Campió de Castella)
contra
ZARAGOZA
(Challenger)
M. DE LAS HERAS
(Campió de Castella)
contra
ARNAUD
(Campió de Lyon)

Fàbrica de Poductes Ceràmics

Rajoles de València i articles de construcció

Casimir Vicens

Despatx: Tallers, 72
Telefon A. 5090
Fàbrica: Carrer Bonavent prop de la Travessera de Sans)
BARCELONA

ESTALVIAREU TEMPS I DINERS
emprant
Cafè amb llet
condensada
"EL PAGES"
1'70 Ptes. pot

CARPETS DE COCO

VERITABLES **BELGES**
I ALTRES TIPUS IMITACIO **SMYRNA**

LES MILLORS QUALITATS -:- ALS MILLORS PREUS

8 -- TRAFALGAR -- 8 Fill d'A. Puig Uson

POMPES FUNEBRES

Funerària de Sant Josep

VILADOMAT, 135 (tocant a la Gran Via) Telèfon 983 H.

SUCURSALS A TOTES LES BARRIADES

-- Aquesta Empresa no pertany a cap Trust --

¡PROVI-LES, SON EXQUISIDES!

Això repetirà vostè a les seves amistats en quant hagi tastat les ***TABLETES GABA*** *que, essent per llur sabor una veritable llaminadura, protegiran al mateix temps el seu pit i gola contra el desenrotllament de lleugeres infeccions que, de no atacar-les en llur origen, poden ésser causa de molt més greus conseqüències.*

PRESTEN UN GRAN SERVEI A'N EL QUE FA SPORT

Ja que per llurs qualitats disolvents i refrescants estimulen la secreció de les glànoles salivals, evitant que les mucoses de les vies respiratòries s'assequin, causa principal del cansament.

DE VENDA, EN CAPSES BLAVES, EN TOTES LES FARMÀCIES I CENTRES D'ESPECÍFICS.

La veritable estufa de petroli

MILLER

la trobareu a la

Ferreteria Vilaró

Plaça de Letamendi, 30

Telèfon núm. 3686 A.

ATENCIO: El preu és el mateix de per tot arreu. Però hi ha l'avantatge que per cada estufa que venem, encara que sigui d'una altra marca, regalem al comprador un objecte per a la cuina de gran utilitat.

CAPSES DE LUXE

[illegible] a casaments i batejos. Antiga Casa **BARGUÉS,** carrer de Sant Pau, 33

SI RESPIREU
amb una
PASTILLA VALDA
A LA BOCA
OS PRESERVAREU
del FRET, de la HUMITAT,
i dels MICROBIS.

Les emanacions antisepticas d'aquest meravellós producte impregnaràn els recons mes inaccessibles de la GOLA, dels BRONQUIS, dels PULMONS i els faran refractaris a tota congestió, a tota inflamació, a tot contagi.

NENS, ADULTS, VELLS
Procureu-vos tot seguit, tingueu sempre a ma
LES VERITABLES
PASTILLES VALDA
qu'es venen SOLSAMENT
en CAIXES
portant a la tapa el nom
VALDA

DEBILITAT SEXUAL Curació ràpida de la impotència, esterilitat i vellesa prematura amb l'antiga i renomenada POMADA FORTIFICANT, de Rodriguez de los Ríos. Es inofensiva i produeix un efecte meravellós a la primera frega. Emprant-lo anticipadament evita el contagi de tota mena de malalties perilloses, essent infal·lible per als matrimonis que no tenen fills. Deu pessetes pot a totes les principals farmàcies i drogueries d'Espanya i Amèrica. A Barcelona: Vda. de Salvador Alsina, passatge del Crèdit, 4. A l'engròs: Srs. E. Durán, S. en C., Tetuan, 9 i 11, Madrid.

Petits Anuncis Classificats

a 0'50 pessetes les deu primeres paraules i a 0'10 per cada una d'excés

OFERTES DE TREBALL

OBRER estampador de metalls per a fora de la capital, es necessita. Dirigiu ofertes, amb referències, a l'Apartat de Correus n. 38, Saragossa.

:: COMPRES ::

PAPERETES "Montepio". Joies, generes. Es compren. Rambla del Centre, 30, entresol.

:: VENDES ::

ARQUES Liquido a qualsevol preu. Mallorca, 125, interior.

PIANO vene, 600 pessetes. Carrer de la Universitat, 96, entresol.

TAPISSOS pintats. La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleografies, etc. Fabricació de marcs i motllures.—No compreu sense visitar aquesta casa. F. Montfalcon. Boters, 1 (Baixada Portaferrissa).

PERDUES

PERDUA. Pels voltants de la plaça Torrent de l'Olla (Gràcia) o en els trossos de carrer compresos entre Diagonal, Mallorca, Llúria i Girona s'ha perdut un rellotge de pulsera de senyora, d'or, amb cinta gris. A qui el retorni a Mallorca, 314, segona, li serà agraït i recompensat.

:: DIVERSOS ::

GRIERA i Companyia. Comissions, Representacions i Consignacions. Les Palmes (Canaries).

TORRENT. DENTISTA Portaferrissa, 14. De 12 a 1 i de 3 a 7.

A TERMINIS
Venda d'abrics per a senyor.
Confecció des de 40 pessetes.
91, Consell de Cent, 91
ORFEO MOSSEN CINTO

Sabó 'LA OCA'
QUALITAT SUPERIOR
Fabricant: J. ALERM. MATARO

VICHY CATALA

Aigua mineral natural -- Digestiva -- Excel·lent per a taula -- De venda a tot arreu